

შირაკი

SHIRAKI

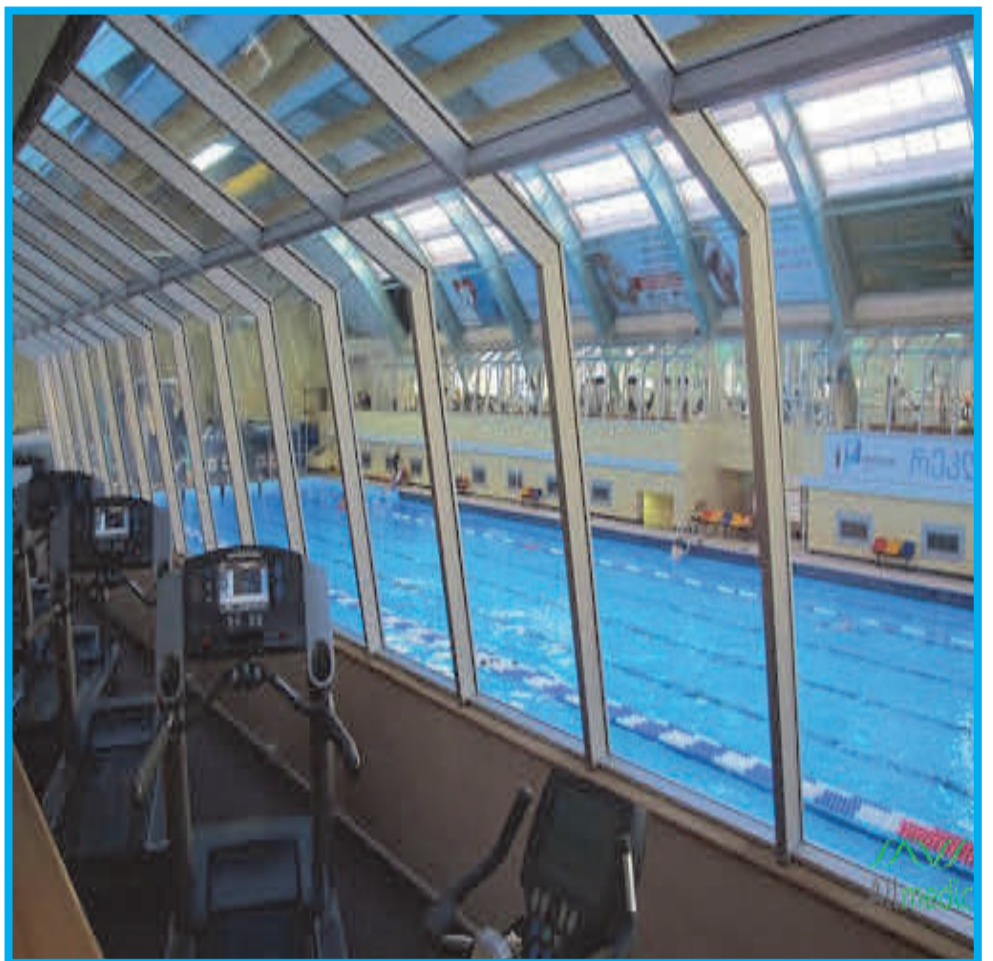
გამოცემის 1937 წლიდან
დადოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გაზეთი

№1 (9.960)

30 იანვარი-7 თებერვალი 2021 წელი

ფასი: 60 თეთრი

ყოველკვირეული გამოცემა

უნილავმა ვირუსმა ამოახველა და სამყაროში სიკვდილისა და შიშის ბატონა გაამრავლა. ჩვეული ფუსფუსი შეწყდა. უჩვეულო სიჩუმე დაისადგურა. უსუსურები, პირბადეაკრულები და დარბაზგომოხშრული სარკმლიდან მომზირლები პელით უნილავი ომის დასრულებას.

მანამდე კი ცხოვრება გრძელდება პირბადის მიღმა... მოწყენილობამ დაისადგურა ყველგან. ახალი წელიც განსხვავებულად აღინიშნა. განათებული და ლამაზად მორთული მოედნები ხალხის, ბავშვების ჟრიაბის გარეშე დარჩა...

ბევრისთვის, ვისაც კოვიდ-19 შეეყარა, 2021 წელი აღარ გათენდა. ბევრ ოჯახს შეეხიზნა სიკვდილი. საახალწლო განწყობაც ასეთივე იყო-არასაზეიმო, მაგრამ მაინც იმედია. იმედის სხივი კი 2020 წლის ბოლოს გაჩნდა ვაქცინის სახით. თუმცა, პანდემიამ ადამიანების სიცოცხლესთან ერთად ეკონომიკაც იმსხვერპლა. თავყრილობები კვლავ აკრძალულია, საზოგადოებრივი ტრანსპორტი გაჩერებული, ღია და დახურული ბაზრობები, სატრენაჟორო დარბაზები და რესტორნები დაკეტილი... ბაკურიანისა და გუდაურის თოვლიანი, წელიწადის

ამ დროს ხალხმრავალი სათბილამურო ტრასები-ცარიელი...
საქართველოში მთავარი პროდუქტი უკვე რამდენჯერმე გაძვირდა. მთავრობამ პურის ფასი დააზღვრა (დაასუბსიდირა), მაგრამ კერძო სექტორს ეს არ ეხება. თონეში პურის ფასმა 80 თეთრს მიაღწია.
სურათი საკმაოდ მძიმეა: პანდემიის შედეგად გაჩერებული და გაკოტრების პირას მყოფი ობიექტები, შემოსავლის გარეშე დარჩენილი ადამიანები. საქართველოს მთავრობამ კომუნალური გადასახადების სუბსიდირებისა და უმუშევრად დარჩენილი პირების დახ-

მარების პროგრამა აამოქმედა, მაგრამ ადამიანები ამბობენ, რომ ეს ამინდს ვერ ქმნის.
საქართველოს ხელისუფლებასთან არაერთი შეხვედრის მიუხედავად, ბიზნეს-სექტორმა შეთანხმებას ვერ მიაღწია. ბიზნეს ობიექტები კვლავ დახურულია.
საქართველოში კორონავირუსის პანდემიისა და შემოღებული შეზღუდვების გამო ბევრი სფერო სერიოზულად დაზარალდა, თუმცა, სარესტორნო და სასტუმრო სექტორები, ფაქტობრივად,
გაგრძელება გვ.3.

ახალი სააღმშრდელი ცენტრი ხორნაბუჯსა და ჭოეთს

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერმა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი და სკოლის გარეშე სააღმშრდელი ცენტრის დირექტორთან, მაია ყონიაშვილთან ერთად სოფელ ხორნაბუჯის მშენებარე საბავშვო ბაგა-ბაღი დაათვალიერა.

მასშტაბური ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება 2020 წელს დაიწყო და რამდენიმე დღეში დასრულდება.

ხორნაბუჯის თანამედროვე სტანდარტების საბავშვო დაწესებულებაში ხორნაბუჯისა და ჭოეთის მომავალი თაობა ისწავლის, სადაც მათი ღირსეული აღზრდისათვის ყველანაირი პირობა იქნება შექმნილი. პროექტის ღირებულება 800 000 ლარზე მეტს შეადგენს.

ზემო მაჩხაანში ახალი სკოლა აშენდა

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ ზემო მაჩხაანში ახალი საჯარო სკოლა აშენდა. სამშენებლო სამუშაოები საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს ინიციატივით სსიპ საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის სააგენტომ განახორციელა.

თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი სამსართულიანი შენობა 300 მოსწავლეს გათვლილი და სრულადაა ადაპტირებული სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისთვის: შენობაში დამონტაჟებულია ლიფტი, მონყობილია პანდუსები და ადაპტირებული სველი ნერტილები.

ახლად აშენებულ სკოლას აქვს თანამედროვე ინვენტარი ალტურული სპორტული დარბაზები, საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიები, კომპიუტერული კლას-კაბინეტი და ბიბლიოთეკა. ასევე სკოლის ტერიტორიაზე კეთილმოწყობილია სარეკრეაციო სივრცე და ღია სპორტული მოედანი.

ცვლილებები კანონში

პარლამენტმა პირველი მოსმენით „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“ კანონში ცვლილებები მიიღო

პარლამენტმა პირველი მოსმენით, „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“ კანონში ცვლილებები მიიღო, რომლის საფუძველზეც, COVID 19-ის საწინააღმდეგო ვაქცინაციის მიზნით, კანონს სპეციალური მუხლი ემატება. კანონპროექტს 81-მა დეპუტატმა დაუჭირა მხარი. პროექტით, პროფილაქტიკური აცრისათვის ან მკურნალობისთვის განკუთვნილი ფარმაცევტული პროდუქტის შემოტანისას, როდესაც ფარმაცევტულ პროდუქტს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ან მის მიერ აღიარებული მკაცრი მარეგულირებელი ორგანოების მხრიდან მინიჭებული აქვს ავტორიზაცია ან პრეკვალიფიკაცია, ამ ფარმაცევტული პროდუქტის გამოყენების შედეგად შესაძლო ზიანზე პასუხისმგებელია სახელმწიფო, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ზიანზე პასუხისმგებელია იმპორტიორი, სამედიცინო პერსონალი, სამედიცინო დაწესებულება, ან პროდუქტის მწარმოებელი, მწარმოებელთან გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად.

საქართველოში შემოსვლისთვის, შესაძლოა, ვაქცინაციის საბუთი გახდეს საჭირო

„მთავრობა რეგულარული ფრენების აღდგენაზე მუშაობს“ - აღნიშნულთან დაკავშირებით ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრმა ნათია თურნავამ ტელეკომპანია „იმედის“ ეთერში განაცხადა.

მისივე თქმით, სავარაუდოდ, თებერვალს იქნება ის თვე, როდესაც ქვეყანაში ფრენებზე შეზღუდვები მოიხსნება. „იხსნება ფრენები, ამაზე გვექონდა საუბარი. თებერვალი, სავარაუდოდ, იქნება ის თვე, როდესაც რეგულარულ ფრენებზე შეზღუდვებს მოვხსნით. ეს არ ნიშნავს ქაოტურ და უკონტროლო შემოსვლას ქვეყანაში. პირიქით, ეს იქნება კონკრეტულად კონტროლირებადი - ან ტესტებით ან ვაქცინაციის საბუთით ან სხვა ადეკვატური საბუთით კონტროლირებადი შემოსვლა. მაგრამ ეს არის პირველი იმედი ტურისტული სეზონის აღდგენა/დაწყების“, - განაცხადა თურნავამ.

განათლების სამინისტროს კულტურისა და სპორტის ნაწილი გამოეყოფა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, ბიძინა ბახარაძის განცხადებით, უკვე დასრულებულია ყველა ტექნიკურ საკითხზე მუშაობა, რომ განათლების უწყებას კულტურისა და სპორტის სამინისტრო გამოეყოს. ამის შესახებ გახარია მთავრობის სხდომაზე განაცხადა.

როგორც გახარია აღნიშნა, ახალ სამინისტროს დაემატება მთავრობის ადმინისტრაციის დაქვემდებარებაში მყოფი ახალგაზრდობის სააგენტოც და უწყება კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს სახელით იფუნქციონირებს.

„უკვე ყველა ტექნიკური საშუალო დასრულებულია და მომზადებულია მთავრობის დადგენილება იმასთან დაკავშირებით, რომ განათლების სამინისტროდან გამოიყოს კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდობის სამინისტროს სამინისტრო. ეს არის უაღრესად მნიშვნელოვანი ნაბიჯი როგორც ჩვენი კულტურის, ასევე სპორტის წარმომადგენლებისთვის. ჩვენ ყველას კარგად უნდა გვესმოდეს, რომ ჩვენი კულტურული მემკვიდრეობა, ისევე როგორც თანამედროვე ხელოვნება, არის ის უპირველესი ნაწილი ჩვენი ყოველდღიური ცხოვრების, რომელზეც ყველამ ერთად უნდა ვიზრუნოთ. რა თქმა უნდა, ცალკე სამინისტრო, ისევე როგორც სპორტის მიმართულებით, განსაკუთრებით ბოლო წლებში განმავლობაში თუ გავითვალისწინებთ ჩვენი სპორტის მიღწევებს, იმასეუბრებს. გარდა ამისა, ახალგაზრდობის სააგენტო, რომელიც ახლად მთავრობის ადმინისტრაციის ქვეშ ფუნქციონირებდა, მთავრობის ადმინისტრაციის ჯედახმადებლობით, ამ დადგენილების შემდგომ გახდება კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდობის სამინისტროს ნაწილი“, - განაცხადა გახარია.

წესები, რომელიც სწრაფი გადახდის აპარატიდან გადარიცხვისას სავალდებულო გახდა

15 იანვრიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის რეკომენდაციით, მომხმარებელთა პირადი მონაცემების დაცვის მიზნით, თვითმომსახურების ტერმინალებით სხვადასხვა გადარიცხვის ოპერაციის შესრულებისას, მომხმარებლის პირადი ნომრისა და მობილურ ტელეფონზე გამოგზავნილი SMS კოდის შეყვანა სავალდებულო გახდა.

როგორც საქართველოს საბანკო ასოციაციის განცხადებაშია აღნიშნული, მსგავსი რეგულაცია განპირობებულია 2019 წელს მიღებული „ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს ახალი კანონის მოთხოვნებით, რომელიც თავის მხრივ ეყრდნობა ევროდირექტივით და FATF-ის 40 რეკომენდაციით გათვალისწინებულ საერთაშორისო სტანდარტებს. კანონის „ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ მიზანია საქართველოში ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების, აგრეთვე მასობრივი განადგურების იარაღის გავრცელების დაფინანსების პრევენციის, გამოვლენისა და აღკვეთის ხელშეწყობის მიზნით ეფექტიანი სამართლებრივი მექანიზმის შექმნა. ამ კანონის მოთხოვნების შესრულება სავალდებულოა ანგარიშვალდებულებების პირისთვის, სახელმწიფო ორგანოსთვის და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა ადმინისტრაციული ორგანოსთვის, გამოძიე-

ბისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განმარტებული ორგანოებისთვის, აგრეთვე ანგარიშვალდებულებების პირისა და სამსახურის ხელმძღვანელებისა და თანამშრომლებისთვის.

მიმდინარე ცვლილებების შესახებ სრულად იყო ინფორმირებული საფინანსო სექტორის შესაბამისი წარმომადგენლები. მათ ჰქონდათ გარკვეული ვადა იმისთვის, რომ მოეხდინათ მომხმარებლების ინფორმირება ახალი რეგულაციის 2021 წლიდან ამოქმედების შესახებ და ამასთანავე ეწარმოებინათ საინფორმაციო კამპანია ამ მიმართულებით.

შედეგად, მომხმარებლებმა უნდა გაითვალისწინონ, რომ იდენტიფიკაცია/პირიფიკაციის პროცესის ბავსა შემდეგ სერვისებზე თანხის გადახრისთვის სავალდებულოა:

- აზარტული თამაშები და ლატარია;
- ონლაინ თამაშები;
- დაზღვევა და კერძო საპენსიო ფონდები;
- ფინანსური სერვისები, მათ შორის: ფიზიკური და იურიდიული პირის საბანკო ანგარიშზე თანხის შეტანა, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების და სესხის გამცემი სუბიექტების სერვისები, ლიზინგი, ელექტრონული საფულის შევსება, ფინანსური ბაზრები და ფულადი გზავნილები;
- ინტერნეტ მარკეტინგი;
- ტრანსპორტი და ლოჯისტიკა;
- ტურისტული მომსახურება;

- ქსელური მარკეტინგი;
 - ქველმოქმედება;
 - საკონსულტაციო მომსახურება;
 - პოლიტიკური პარტიები;
 - უძრავი ქონების ყიდვასთან დაკავშირებული სერვისები.
- იდენტიფიკაცია არ არის საჭირო:
- კომუნალური გადახდები (დენი, წყალი, გაზი, დასუფთავება, ინტერნეტი და ტელეკომუნიკაცია, მობილური ოპერატორები);
 - სახელმწიფო ხაზინაში შემავალი გადახდები;
 - სახელმწიფო საპენსიო ფონდში გადახდები;
 - სამოქალაქო ტრანსპორტი (მუნიციპალური ტრანსპორტი, ტაქსი, რკინიგზის ბილეთები, ავტობუსის ბილეთები);
 - საფოსტო მომსახურება;
 - განათლება (უმალღესი სასწავლებლები, სკოლა, ბაგა-ბაღი, საბავშვო წრეები);
 - სპორტული გამაჯანსაღებელი წრეები;
 - მედია/პრესა (გაზეთების და ჟურნალები) გამოწერა;
 - საყოფაცხოვრებო მომსახურება (ლიფტები, დასუფთავება, დაცვა, მცირეთანხიანი სარემონტო სამუშაოები);
 - ჯანდაცვა (სამედიცინო მომსახურების საფასური) და ვეტერინარია (გარდა მედიკამენტებით ვაჭრობისა);
 - საფასური მომსახურების საფასური;
 - გარკვეული ტიპის დაზღვევა, რომელიც კანონმდებლობით გათავისუფლებულია იდენტიფიკაციის მოთხოვნებისგან;

ბულია იდენტიფიკაციის მოთხოვნებისგან;

- დაბალრისკიანი საქონლის შექმნა.

„ცვლილება პარლამენტის მიერ მიღებულ კანონს უკავშირდება და ის რეგისტრაციის სავალდებულოებას განსაზღვრავს იმ ოპერაციებთან მიმართებით, რომლებიც ფულის გათეთრების მომსახურების რისკების მატარებელია, ხოლო არაერთი კატეგორიის სერვისზე ის არ იმოქმედებს. სწრაფი გადახდის აპარატებით განხორციელებულ ნებისმიერი სხვა ტიპის გადახდაზე მოქმედებს ნულოვანი იდენტიფიკაციის ვალდებულება. შესაბამისად, ეს მოთხოვნა დაწესებულია მხოლოდ იმ ტიპის გადახდებზე, რომელიც შედარებით მომსახურების რისკის მატარებელია და საჭიროა, მათი სრულყოფილი მონიტორინგი ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების რისკების მიტიგაციისათვის. ამ ცვლილებების შესახებ სრულად იყვნენ ინფორმირებული საფინანსო სექტორის შესაბამისი წარმომადგენლები. მათ ჰქონდათ გარკვეული ვადა იმისთვის, რომ მოეხდინათ მომხმარებლების ინფორმირება ახალი რეგულაციის 2021 წლიდან ამოქმედების შესახებ“, - აცხადებენ ეროვნულ ბანკში.

მომზადდა
შუშუნა ყანაშვილი

კომპანია ფრონტერასა და ამავე კომპანიის ყოფილ თანამშრომლებს შორის ზეპირი შეთანხმება შედგა

ამერიკული კომპანია „ფრონტერა ისტერნ ჯორჯიას“ თანამშრომლები 11 თვის კუთვნილი ხელფასის მიღებას ითხოვენ. ისინი დედოფლისწყაროში შეიკრიბნენ და განაცხადეს, რომ კომპანიამ ბაზიდან ნავთობი გაიტანა, თუმცა ამჯერადაც დაარღვია პირობა და დავალიანება არ დაფარა. აქციის მონაწილეების თქმით, ხელფასების დავალიანების გასტუმრება გაზისა და ნავთობის კომპანიის ვალდებულებაა, რომელიც კომპანიის 50% წილის მფლობელია. დედოფლისწყაროში ნავთობის მოპოვებაზე დასაქმებული 84 თანამშრომელი კუთვნილი ხელფასის მიღებასთან ერთად, სამსახურში აღდგენასაც ითხოვს.

ნოდარ ცხვედიაშვილი: „საბოლოოდ ამ საკითხს ხომ უნდა დაეკავას წერტილი. ჩვენს უკან დგანან ოჯახები. ჩვენს რაიონში არის ეს საბადო, გვაქვს წიაღისეული და რატომ არ უნდა იმუშავოს ჩვენმა ხალხმა, რომ არჩინოს ოჯახები?“.

ივერი ნიკლაური: „არანაირი ანაზღაურება არ ყოფილა. ბოლო ორთვენახევრის განმავლობაში საბადოდან გავიდა 1500 ტონა ნავთობი, ამასთან დაკავშირებით რამდენიმე ადამიანთან იყო სიტყვიერი შეთანხმება, რომ მიგვეცა ნავთობის გატანის საშუალება და ისინი დავალიანების ანაზღაურების პირობას იძლეოდნენ. მაგრამ ეს ყველაფერი მხოლოდ ცარიელ სიტყვებად დარჩა“.

რამდენიმესათიანი აქციის შემდეგ ნავთობმოპოვებელ კომპანია „ფრონტერასა“ და ამავე კომპანიის ყოფილ თანამშრომლებს შორის ზეპირი შეთანხმება შედგა.

კომპანიის პოზიცია დედოფლისწყაროს ნავთობაზის მენეჯერმა, გიორგი ჯანიაშვილმა გაახმოვანა, რომლის მიხედვითაც ყოფილ თანამშრომლებს სახელფასო დავალიანება ეტაპობრივად ჩაერიცხება და ეს თანხა 500 ლარი იქნება.

ამ შეთანხმების შემდეგ აქცია დაიშალა. აქციის მონაწილეები იმედოვნებენ, რომ ამ დაპირებას კომპანია შეასრულებს და წლის განმავლობაში არსებულ დავალიანებებს სრულად გაისტუმრებს.

„ფრონტერას“ წინააღმდეგ სახელმწიფომ დავა საერთაშორისო

სო არბიტრაჟში მოუგო. კომპანია „ფრონტერას“ 11-თვიანი დავალიანება 84 თანამშრომლის მიმართ ჯამში მილიონამდე ლარი აქვს. კუთვნილი დავალიანების ანაზღაურების მოთხოვნით ყოფილმა თანამშრომლებმა კომპანიის წინააღმდეგ სარჩელით სასამართლოს გასულ წელს მიმართეს.

საქართველოს მთავრობის განცხადებით, 2020 წელს, ერთჯერადი დახმარება მიიღო კომპანია „ფრონტერადან“ გათავისუფლებულმა 84 თანამშრომელმა. ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ თითოეულს ერთჯერადად 1200-ლარიანი დახმარება გაუწია.

მომზადა ინგა შიოლაშვილმა

ფერმერების აგროდიზელთ მხარდაჭერის პროგრამა 2021 წელსაც გრძელდება.

პროგრამაში რეგისტრაცია დაიწყო პირველ თებერვალს, ხოლო ფასდაკლების ბარათების გააქტიურება 7 თებერვლიდან ეტაპობრივად განხორციელდება.

ფერმერებს ფასდაკლებით სარგებლობა უკვე ელექტრონულადაც შეუძლიათ და ბენზინგასამართ სადგურებზე დაბეჭდილი დოკუმენტის წარდგენა აღარ მოუწევთ.

საწვავზე ფასდაკლების დასტური გაიცემა დისტანციურად, ვებგვერდის <https://my.mepa.gov.ge> საშუალებით. ფერმერებს ასევე შეეძლება ბარათები სოფლის განვითარების სააგენტოს რეგიონულ სამსახურებშიც მიიღონ.

ფერმერებისათვის შეღავათიანი პირობებით საწვავის მიწოდებასთან დაკავშირებით, დღეს, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და კომპანია „სოკარ ჯორჯია პეტროლიუმს“ შორის მემორანდუმი გაფორმდა.

სოფლის მეურნეობის მიმართულებით, ანტიკრიზისული გეგმის - „ზრუნვა სოფელზე და ფერმერზე“ ფარგლებში, 2020 წელს აგროდიზელის პროგრამა წარმატებით განხორციელდა. ფასდაკლებით ისარგებლა 125 ათასმა ფერმერმა და მათ 7 მილიონ ლარზე მეტი შეღავათი მიიღეს.

აგროდიზელის შეღავათიან ფასად მიღებას კვლავ შეეძლებენ სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთის მფლობელი ის ფიზიკური და იურიდიული პირები, რომელთაც აქვთ

საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში საკუთრებად რეგისტრირებული არანაკლებ 0.25 ჰა-სა სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი, გარდა სამოვრისა, ან ის პირები, რომლებიც მოახდენენ სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთების პირველად რეგისტრაციას და დაზუსტებას.

პროგრამით მოსარგებლე ფერმერებისთვის გათვალისწინებულია 1 ჰექტარზე 150 ლიტრის, ხოლო 100 ჰა-ზე მეტი სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე არა უმეტეს 15 000 ლიტრის ოდენობით საწვავის ფასდაკლების ბარათების გაცემა.

პროგრამით მოსარგებლე ფერმერებს შესაძლებლობა ექნებათ დიზელის საწვავი მიმდინარე წლის განმავლობაში, ყოველთვიურად, კონსოლიდირებულ ტენდერში დაფიქსირებულ ფასზე 20 თეთრით იაფად შეისყიდონ კომპანია „სოკარ ჯორჯია პეტროლიუმის“ საბითუმო ბაზებიდან, ხოლო ავტოგასამართ სადგურებიდან - 16 თეთრის ფასდაკლებით.

მთელი ქვეყნის მასშტაბით დიზელის შეუფერხებლად გაცემა მოხდება დადგენილი გრაფიკის მიხედვით, კერძოდ - 1 თებერვლიდან 31 მარტის ჩათვლით. გაიცემა არაუმეტეს 2 000 ლიტრი საწვავი, 1 აპრილიდან 30 აპრილის ჩათვლით - დამატებით 1 500 ლიტრი, ხოლო 1 მაისიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით - დარჩენილი რაოდენობა.

ბახსნის მოლოდინში...

პირველი გვერდიდან/ განადგურების პირას აღმოჩნდნენ ამბობენ რესტორატორები.

ბურჯანაძის განმარტებით, თუ რესტორნები დროულად არ გაიხსნება, ბიზნესის ვის სფერო საბოლოოდ ჩამოიშლება, ეხნაიდან რესტორნის მეპატრონეთა დიდ ნაწილს დავალიანება დაუგროვდათ.

„მანდემის ნამალი არსებობს, შიმშილის-არა“-ასეთია ბიზნესის წარმო-

მადგენელთა პოზიცია. მათ მოსაზრებას იზიარებს მოსახლეობის ის ნაწილი, რომელიც ფუნქციონირებაშეჩერებულ ობიექტებში იყო დასაქმებული. არანაკლებ სირთულე შექმნა საზოგადოებრივი ტრანსპორტის გაჩერებამ. დიდ ქალაქებში გადაადგილების ერთადერთ საშუალებად ტაქსი დარჩა. მათი მომსახურება საგრძნობლად გაძვირდა. ამ ფაქტორის გამო ბევრმა სამსახური დაკარგა და შემოსავლის გარეშე დარჩა.

როგორც ქვეყნის მთავარი ეპიდემიოლოგები ამბობენ, ეპიდსიტუაცია კისტაბილიზაციისკენ მიდის, მაგრამ სიფრთხილეა საჭირო, რომ ეს მონაპოვარი არ დაიკარგოს. „თუ კოვიდ-19 გავრცელების მაჩვენებელი 4%-ზე მაღალი არ იქნება, მაშინ რეგულაციების მოხსნის ეტაპობრივი გეგმა გადმოინებს“- ასეთია ქვეყნის მეთაურისა და ეპიდემიოლოგების პოზიცია.

საქართველოს მოსახლეობა ვაქცინასთან ერთად ტრანსპორტისა და ბიზნეს-მოპოვების ბახსნის მოლოდინშია. „სიფრთხილის ზონაში ყოფნა პარტია, მაგრამ აქაც ზომიერებაა საჭირო“-ამბობს ხალხი და რეგულაციებსა და კომენდანტის საათს ამრეზით, პირგაღის მიღება უწყობს.

ინგა შიოლაშვილი..

„ახალი მსოფლიო წესრიგი“ - ს მოლოდინში

„აშკარაა, მიმდინარეობს მსოფლიოს ახალი წესრიგის ჩამოყალიბების პროცესი და შეიძლება ითქვას, რომ პანდემიის დასრულების შემდეგ აღმოჩნდება სრულიად ახალ რეალობაში, სხვანაირ მსოფლიოში, სადაც შეიცვლება არა მხოლოდ სა- მედიცინო და ეკონომიკური მიდგომები, არამედ პოლიტიკურ ძალთა ბალანსი და, რაც მთავარია, ადამიანის ცნობიერება. ბევრ სახელმწიფოს - განსაკუთრებით ევროპაში - მოუწევს საკუთარი პოლიტიკის გადახედვა; ამის გაკეთება მოუწევთ დიდ პოლიტიკურ გაერთიანებებსაც. იმის კითხვა: რატომ ვერ უშკლავდებოდა ძლიერი ქვეყნების სამედიცინო სისტემები ამ გამოწვევას? უპირველესად იმიტომ, რომ იმდენი ხანა, მსოფლიოში ამგვარი გამოწვევა არ ყოფილა, რომ აღარც ექიმთა საკმარისი და არც - მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. საბჭოთა კავშირის დროს კარგა ხნის განმავლობაში რეგიონების მიხედვით არსებობდა შავი ჭირის სადღურები და მუდმივად მიმდინარეობდა ეპიდემიების აღწერა. საქართველოში იყო უდიდესი სპეციალისტი თამაზ კერესელიძე, რომელმაც ეპიდემიოლოგიის უძლიერესი სკოლა შექმნა. ეს სამი ადამიანი, დღეს გმირებად რომ იქცნენ, სწორედ მისი სკოლის გამოწვევითაა. ამ სკოლისა და ლუგარის ლაბორატორიის არსებობამ, ამასთანავე, კრიზისის მართვის სწორმა სისტემამ, რომელიც ჩვენმა ხელისუფლებამ შეიმუშავა, შექმნა დღევანდელი ვითარება. იმედ ვიქონიოთ, რომ ასე გაგრძელდება და რაც შეიძლება ნაკლები ადამიანური დანაკარგით გავივლით ამ რთულ პერიოდს“ - მიიჩნევს ექსპერტი მამუკა არმუშიძე.

ცნება - „ახალი მსოფლიო წესრიგი“, რომელმაც პოლიტიკის მეცნიერებაში განსაკუთრებული აქტუალობა საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდგომი პერიოდის შემდინა, არცთუ ისე ახალია. როგორც მსოფლიო ისტორიული პროცესები ცხადყოფს, აღნიშნული პარადიგმა მნიშვნელოვანი გლობალური მოვლენების პარალელურად ვითარდება და მსოფლიო პოლიტიკის დიდ სურათს ქმნის. ვინაიდან, მსოფლიო პოლიტიკაში „ახალი მსოფლიო წესრიგის“ პარადიგმის ძირითადი პრინციპები და ამოცანები მსოფლიო პეტიციონების სწრაფვას, ლოგიკურია ვივარაუდოთ, რომ იგი ჯერ კიდევ უძველესი ცივილიზაციებიდან იღებს სათავეს. მაგალითად, ანტიკურ ეგვიპტეში „ახალი მსოფლიო წესრიგი“ გარკვეულ რწმენა-წარმოდგენებს მოიცავდა. თანამედვერული ანალიზი ცხადყოფს, რომ „ახალი მსოფლიო წესრიგი“, რომელიც არაერთ ასწლეულს მოიცავს, საზოგადოების განვითარებასთან ერთად ყალიბდება და კაცობრიობის ისტორიის სხვადასხვა ეტაპზე გლობალური მასშტაბის ტრანსფორმაციას განიცდის. ასევე ეჭვგარეშეა, რომ ექსპანსიონიზმის, იმპერიალიზმისა და კოლონიალიზმისკენ მიდრეკილი სახელმწიფოებისთვის „ახალი მსოფლიო წესრიგი“ ერთპიროვნული მმართველობისა და მსოფლიო ბატონობის შენარჩუნებასთან ასოცირდება, რომლის არაერთი მაგალითი შემოინახა ისტორიის ფურცლებზე.

ისტორიკოსთა დიდი ნაწილი მიიჩნევს, რომ XXI საუკუნის მსოფლიო წესრიგი ფაქტობრივად, „ცივი ომის“ ერთგვარი გაგრძელებაა, ვინაიდან ყოფილ ზესახელმწიფოებს შორის დღესაც არაერთგზის იკვეთება ინტერესთა დაპირისპირება მსოფლიოს სხვადასხვა რეგიონში მიმდინარე მწვავე სამხედრო კონფლიქტების ფორმით. ამასთანავე, რეგიონული დომინანტობისთვის იბრძვიან ჩინეთი, თურქეთი, ირანი და ნავთობით მდიდარი ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნები, რომელიც თავის მხრივ, კიდევ უფრო რთულსა და კომპლექსურ ხასიათს სძენს ისედაც ცვალებად საერთაშორისო სისტემას.

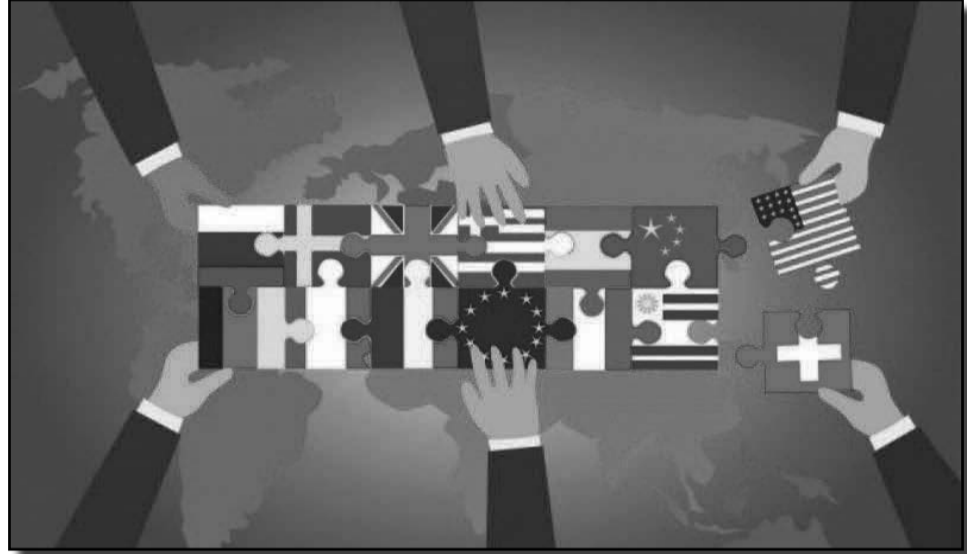
რუსეთის ფედერაციის მიერ ჯერ საქართველოს სუვერენული ტერიტორიების ოკუპაციამ, ხოლო მოგვიანებით კი-ყირიმის ნახევარკუნძულის ანექსიამ კიდევ ერთი კონფლიქტი წარმოიქმნა პოსტსაბჭოთა სივრცეში და ისევ დააფიქრა მსოფლიო თანამეგობრობა იმაზე, თუ როგორია რეალურად XXI საუკუნის მსოფლიო წესრიგი, როდესაც დიდი ძალები, ისევე აქტიურად ახდენენ ძალის დემონსტრირებას მათი „იმპერიალისტური“ ამბიციების დაკმაყოფილებისა და „ახალი მსოფლიო წესრიგის“ დამყარების მიზნით.

მნიშვნელოვანია პანდემიის წელიწადიც „ახალი მსოფლიო წესრიგის“-ს დამყარებაში. ისეთი ნამდვილად აღარ იქნება მსოფლიო, როგორც პანდემიამდე იყო. მკაფიო და ზუსტი სურათის ჩამოყალიბება, რა იქნება ახლო, საშუალო და გრძელვადიან პერსპექტივაში, ჯერ კიდევ ძალიან რთულია, თუმცა უკვე შეიძლება თამამად საუბარი იმ გამოწვევებსა და ნაკლოვანებებზე, რაც გამოიკვეთა ვირუსის გავრცელების და განსაკუთრებით მასთან გამკლავების პროცესში. ბევრი ექსპერტი ვარაუდობს, რომ ამჟამინდელი მსოფლიო წესრიგი ცვლილებების ხელშეწყობის ნიშნულზე აღმოჩნდება და რომ წარმოიქმნება ახალი მსოფლიო წესრიგი. რა თქმა უნდა, ეჭვგარეშეა, რომ ჩვენ შევალთ ახალ გლობალურ მასშტაბურ პროცესში. თუმცა ნაკლებად შესაძლებელია ითქვას, რომ კორონას ეპიდემიის შემდეგ მსოფლიო წესრიგი ძირითადი ცვლილების ნიშნულზე აღმოჩნდება და ეს გარდაუვალია. ეს მიდგომა სინამდვილეში კორონას ეპიდემიით გამოწვეული ფსიქოლოგიური განწყობის ნაწილია. რატომ არ ცვლის კორონა გლობალური მასშტაბის სტრუქტურულ თამაშებს? ამაზე პასუხის გასაცე-

მად, აუცილებელია შევხედოთ მსოფლიო წესრიგის ფაქტს და მის შექმნას.

როდესაც ბოლო ხუთი საუკუნის მსოფლიო პოლიტიკას მსოფლიო წესრიგის თვალსაზრისით ვუყურებთ, ვხედავთ, რომ სამი ძირითადი ელემენტი ჩნდება წინა პლანზე: ძალაუფლების განაწილება, პოლიტიკური ეკონომიკა და საერთაშორისო ნორმები / წესები. ძალაუფლების განაწილება განსაზღვრავს (დიდი) ძალებს შორის კონკურენციის ძირითად კურსს, პოლიტიკური ეკონომიკა, სისტემის ფუნქციონირების წესები, საერთაშორისო ნორმები პირდაპირ განსაზღვრავს საერთაშორისო სოციალიზაციის პროცესს. მაგალითად, სისტემაში, სადაც ძალა სამზე მეტ სახელმწიფოს შორისაა განაწილებული, მსოფლიო წესრიგი მულტიპოლარულია, როდესაც იგი ორ ძალას შორისაა განაწილებული ბიპოლარული და მხოლოდ ერთი მოთამაშის ხელში თავმოყრის შემთხვევაში კი ერთპოლარული. ჩანს, რომ მთავარი დინამიკა, რომელიც საშუალებას იძლევა მსოფლიო წესრიგის ერთ პოლარულიდან მეორეში გადასვლას, არის ომი. წინასწარობას ძალის მიმდინარე განაწილებაში, ყოველი ომის შემდეგ გლობალური წესრიგის შექმნა ხდება ახალი პარადიგმის საფუძველზე. ეკონომიკური სისტემა და ნორმები, რომელიც ქმნიან ამ პარადიგმის ბირთვს, განსაზღვრავს გლობალური მასშტაბების მქონეთა პოზიციებს, როლებს და მოქმედების რეჟიმებს. როგორც სახელმწიფოები, თქვენ ან ადაპტირდებით სისტემასთან ან შეენიანაღმდეგებით სისტემას ან შეცვლით შეუერთდით სისტემას რომ ისარგებლოთ მისით.

იმისთვის, რომ კორონავირუსის შემდეგ მსოფლიო წესრიგი ახლით შეიცვალოს, კორონას ეპიდემიამ უნდა გამოიწვიოს ცვლილება არსებული ძალების განაწილებაში, ამის პარალელურად, მო-

თამაშებ ან მოთამაშეებმა, რომლებიც გააკონტროლებენ ეკონომიკურ სტრუქტურას, სტრუქტურული მოწყობა უნდა განახორციელონ, რაც გამოიწვევს სისტემის საშუალო მექანიზმების შეცვლას და ახალი ნორმების ღერძის შესაბამისად ახალი გლობალური რეჟიმის შექმნას. ჩანს, რომ არსებული მსოფლიო წესრიგი ძალთა განაწილების კუთხით ემყარება ამერიკულ უპირატესობას, მაგრამ ეს არ არის ერთპოლარული. ბოლო წლებში, ძალთა განაწილებაში მნიშვნელოვანი გარდატეხა არ მომხდარა. მაგალითად, ვერც ერთმა მოთამაშემ, რომელიც შეიძლება იყოს საშუალო ზომის კატეგორიაში, დიდი ძალის სტატუსს ვერ მიაღწია, რითაც ცვლილების შეტანას შესძლებდა ძალთა სტატუსებში. ან დიდი ძალაუფლების სტატუსის მქონე ძალებმა მატერიალური სიძლიერის გაზრდით ვერ მიაღწიეს ზესახელმწიფოებრივ პოზიციას. უფრო მნიშვნელოვანია, რომ როგორც აშშ-ს სუპერ სახელმწიფოს სტატუსი არ შეცვლილა, ასევე არ მიუღწევია ჩინეთის მსგავსი მოთამაშეებს სუპერ ძალის სტატუსამდე. ცხადია, შეუძლებელია იმის თქმა, რომ გლობალური მასშტაბით ყველა მოთამაშის ძალის სტატუსის დიდ და მცირე ცვლილებებს სტატუსური ხასიათი აქვთ. თუმცა გლობალურმა სისტემამ, ამ სისტემის მიზნით შემავალმა რეგიონალურმა ქვესისტემებმაც კი, დიდი სტრუქტურული ცვლილებები არ განიცადა.

თუ გლობალური ძალაუფლების განაწილებაში კორონას გამო ახალი სიტუაციის წარმოქმნის ალბათობა სუსტია, შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ახალი მსოფლიო წესრიგის პირველი და ყველაზე მნიშვნელოვანი სეგტი იგივე დარჩება. ამ შემთხვევაში, მეორე და მესამე დონე, რომელსაც უნდა გადავხედოთ, უნდა იყოს ეკონომიკა და გლობალური ნორმა. სინამდვილეში შესაძლებელია მსგავსი მიდგომის გაკეთება ეკონომიკასთან, რადგანაც ეკონომიკა ალბათ ყველაზე მნიშვნელოვანია ძალის განაგარიშების პარამეტრებს შორის. ამჟამინდელი ეკონომიკური მონაცემებით ნათქვამია, რომ გლობალური ძალთა განაწილებაში მკვეთრი ცვლილება არ ემუქრება. თუ ცოდი (არა ყველაზე უარესი) სცენარი მოხდება, ამბობენ, რომ ზარალი, რომლის წინაშეც გლობალური ეკონომიკა აღმოჩნდება კორონას შემდეგ, მთლიანი გლობალური ეკონომიკის მხოლოდ 5%-ს შეესაბამება. ამრიგად, თუ არ მოხ-

დება ეკონომიკური მოულოდნელი განვითარება, არ მოხდება დიდი შეწყვეტა ამჟამინდელი გლობალური ეკონომიკური წყობილებიდან. მეორეს მხრივ, ძნელია ამტკიცო, რომ გლობალური ნორმები (ეს არის ეკონომიკური და პოლიტიკური და ა.შ.) კორონათი დასრულდება.

მაგრამ ძალის განაწილებაში თუ ცვლილების შესაძლებლობა არ არსებობს, ამჟამინდელი მსოფლიო წესრიგის ნაცვლად ახალი მსოფლიო წესრიგის შექმნა შესაძლებელია თუ არა? ამ კითხვაზე პასუხის გაცემა ნაკლებად შესაძლებელია. თუმცა მრავალი მიზეზი გვაქვს იმის საგარაუდოდ, რომ მოხდება გლობალური მასშტაბის ცვლილება. შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ეს ცვლილება მოხდება ყოველდღიური ცხოვრებიდან ჩვენს სოციალიზაციის პროცესებამდე, სახელმწიფო ფუნქციების შეცვლიდან თავისუფლებამდე, დემოკრატიიდან და ნაციონალიზმის მსგავს ბევრ ფაქტორამდე.

რაც შეეხება საძირკველს...
„თუ აქამდე ჩინეთი და მისი მსგავსი ქვეყნები ნაკლები პოლიტიკური რისკის შემცველ ქვეყნებად ითვლებოდნენ (პოლიტიკური სტაბილურობის გამო) და ამიტომ ინვესტიორთა მიზნად იქცეოდნენ მალაი იყო, ახალი კორონავირუსის კრიზისის შედეგად გამოჩნდა, რომ ასეთი ტიპის ქვეყნები ადვილად მალავენ ინფორმაციას, არ არიან ტრანსპარენტულები, შესაძლოა არ აცხადებდნენ იმ საშიშროებებს, რაც უკვე იციან და პოლიტიკური მიზნების გამო დამატებითი რისკი შეიძლება შეუქმნან ინვესტორებსაც და საერთაშორისო საზოგადოებასაც. ასევე ქვეყნები, რომლებიც ამ კრიზისის დროს განსაკუთრებულ რეგულაციებს შემოიღებენ კაპიტალის გატანაზე, მოგების რეპატრიაციაც და სხვა, აუცილებლად გაიუარესებენ საინვესტიციო მიზმიდევლობას ამ კრიზისის გადავლის შე-

დედეგად შესაძლოა მოგვეცეს სრულიად ახალი ინდუსტრიების განვითარების შანსი, რასაც ახალი ტექნოლოგიები და ბევრი საშუალო ადგილის შექმნა მოჰყვება.

ისევე როგორც თურქეთის თხილის ბაზრის „გაუმჭვირვალობა“ და დაკავშირებულმა რისკებმა საქართველოს 13 წლის წინ მისცა შანსი სრულიად „მოულოდნელად“ თხილის ექსპორტიორი გამხდარიყო, ხოლო ბევრ ქართველ ფერმერს სარწო-სა-ბადებელი მოეპოვებინა. 2021 წელს, საგარაუდოდ, ბევრ კომპანიას და პოტენციურ ინვესტორს დიდი რაოდენობის ნაღდი ფული დაეკრულებოდა, რომლის საპროცენტო განაკვეთი ნულთან ახლოს იქნება. ამერიკის ფედერალურმა ბანკმა, ინგლისის ბანკმა, ევროპის ცენტრალურმა ბანკმა ისეთ დაბალ დონეზე დასწიეს განაკვეთები და დაიწყეს Quantitative easing (ანუ, მარტივად რომ ვთქვათ, ფულის ბეჭდვა), რომ ეს პროცესი კიდევ დიდხანს შენარჩუნდება, რაც, დიდი ალბათობით, გამოიწვევს განვითარებული ქვეყნების სახელმწიფო ობლიგაციებსა და დეპოზიტებზე საპროცენტო განაკვეთების თითქმის განულებას (შესაძლოა უარყოფითი საპროცენტო განაკვეთებიც კი იყოს, როგორც ეს მოხდა რამდენიმე წლის წინ 2009 წლის კრიზისის შემდეგ ამ ფონზე ინვესტორებისთვის მცირე, მაგრამ დადებითი საპროცენტო განაკვეთიც კი საკმარისი იქნება ამ თანხების ნაწილის განვითარებად ქვეყნებში ჩასაღებად - საბანკო დეპოზიტებზე და სხვა ტიპის ფასიან ქალაქებში. ამ ვითარებაში ის ქვეყნები იხიერებენ ყველაზე მეტად, რომელთა ეკონომიკური კლიმატი, რეგულაციები და პოტენციური ზრდის ტემპი იქნება მეტად მისაღები ინვესტორთათვის. 2010 — 2011 წლებში სწორედ ასეთი ტიპის ინვესტიციები აღმოჩნდა მნიშვნელოვანი საქართველოს ეკონომიკის სწრაფ ტრანსფორმაციისთვის (2009 წლის მე-2 კვარტალში -9-პროცენტითი ვარდნა გვექონდა, 2010 და 2011 წლები კი, შესაბამისად, ეკონომიკის +6.4 და +7.2-პროცენტითი ზრდით დაეასრულეთ). ასევე, 2010 და 2011 წლებში მნიშვნელოვანი იყო საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების როლიც (მსოფლიო ბანკი, ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი, აზიის განვითარების ბანკი და სხვა). დიდი ალბათობით ახლაც ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს როლს ჩვენს რეგიონში სწორედ ეს ორგანიზაციები ითამაშებენ. თუმცა ამჯერად, გარდა კრედიტების გამოყოფისა, ალბათ სხვა ფორმულებიც უნდა შევთავაზოთ საფინანსო ორგანიზაციებს, როგორცაა კაპიტალით თანამონაწილეობა ინვესტიციებში, ან პროექტებში გარანტიის როლის შესრულება (რაც შეამცირებს კერძო ინვესტორისთვის რისკს და, შესაბამისად, გაზრდის დაინტერესებულ ინვესტორთა რაოდენობას).

ასევე მნიშვნელოვანი იქნება, თუ შევძლებთ, საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტები ჩავროთო კერძო სექტორის ფასიანი ქალაქების გამოშვებაში. ეს ინსტრუმენტი უნდა არსებობდეს არა მხოლოდ ბანკებისთვის, ისინი ისედაც უკვე ახორციელებენ ასეთ ტრანზაქციებს, არამედ სხვა ტიპის კომპანიებისთვის - მაგალითად, სამშენებლო, ენერჯეტიკული, დიდი ქსელის მქონე საავტომობილო კომპანიებისთვის, რათა ამ კომპანიებზე შეძლონ ფასიანი ქალაქების გამოშვება, რადგან მაღალი მოთხოვნა და დაბალი პარაცენტი სწორედ პირველყოფი ინვესტიციებზე იქნება 2021 წელს და არა პირდაპირ ინვესტიციებს, რაც შეეხება პირდაპირ ინვესტიციებს, აქ საქართველოს ალბათ მოუწევს ინვესტიციების დროებით დოლარიზაციის ფორმულის შემოღება, სადაც ინვესტიციის ნაწილი დოლარში იქნება დაზღვეული სხვადასხვა PPP ფორმულით, რომლის თანამონაწილაც სწორედ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტები უნდა გახდნენ.

დაბოლოს, 2021 წელს, როგორც კი ახალი კორონავირუსის ვაქცინა იქნება შექმნილი და უკვე ხელმისაწვდომი, აუცილებლად მოხდება საფონდო ბაზრების მყისიერი ცვლილება. დღეს საქართველოს სუვერენული ევრობონდები 7-8 %-ში ივაჭრება და ამ ფონზე რაიმე დამატებითი ევრობონდების გამოშვება ალბათ არ არის მიზანშეწონილი. თუმცა ვაქცინის გამოშვების შემდეგ საერთაშორისო ბაზრები სრულიად შეიცვლება და განვითარებული ქვეყნების დაბალპროცენტითი სესხების ფონზე საქართველოს 2-3%-იანი სესხიც ინვესტორებისთვის მიზნად იქნება და ახალი ინვესტიციებისთვის ჩინეთი და რუსეთი მიუღებელი იქნება, სასესხით რეალურია ასეთი ინვესტიციების საქართველოში მოზიდვის შანსი. რა თქმა უნდა, ჩვენ მარტო არ ვიქნებით ამ ბაზარზე. ინვესტიციების დიდი ნაწილი ასეთი გადათამაშებით სავსე უმეტესწილად ევროკავშირისა და აშშ-ში წავა, თუმცა მცირე მოცულობები მაინც გადაწვინდება სხვა ქვეყნებზე (და ამ შემთხვევაში „მცირე“ პირობითია და შესაძლოა რამდენიმე ათობით მილიარდ დოლარსაც გულისხმობდეს). ამ სიტუაციაში საქართველოს ძირითადი კონკურენტები იქნებიან სხვა პოსტსაბჭოთა ქვეყნები (მაგალითად, უკრაინა, ყაზახეთი), ასევე თურქეთი, აღმოსავლეთი ევროპისა და ბალკანეთის ქვეყნები. კონკურენტები დიდი იქნება, თუმცა სწორი რეფორმების დეკლარაციას და გატარებისა და კარგი პოზიციონირების

მამუკადა ხათუნა ბენაშვილი

როგორ დაინერგება საქართველოში ახალი ვაქცინა?

არ ახალია, რომ კოვიდ-19-ის პანდემიამ სხვა ყველაფერთან ერთად, შიში და გაურკვევლობაც მოიტანა. თუმცა, ამ ყველაფრის მიღმა, ყველას აინტერესებს, როგორია ახლადამოწმებული ვაქცინების სანდოობა, რით ავიცრებით და თუ ავიცრებით, რა რისკებთან და დამატებით მხარეებთანაა ის დაკავშირებული.

ჯანდაცვის მინისტრის ეპატარა ტინაბაძის განცხადებით, „საქართველოში უახლოეს მომავალში მოსახლეობის აცრა „ფაიზერის“ ვაქცინით გახდება შესაძლებელი“. სამინისტრომ ინფორმაცია ეკატერინე ტიკარაძის საქართველოში აშშ-ის ელჩთან შეხვედრის შემდეგ გამოაქვეყნა. „ელჩთან მნიშვნელოვანი შეხვედრა გაიმართა. ვისაუბრეთ პანდემიის წინააღმდეგ გადამდგმულ ნაბიჯებზე, ეპიდეოლოგიასა და ტესტირებაზე. შეხვედრის მთავარი თემა ვაქცინა იყო. ჩვენ „კოვაქს“ პლატფორმასთან აქტიურად ვთანამშრომლობთ და გვაქვს გარკვეული წინსვლა იმასთან დაკავშირებით, რომ საქართველოში უახლოეს მომავალში მოსახლეობის აცრა „ფაიზერის“ ვაქცინით იქნება შესაძლებელი“, - განაცხადა ეკატერინე ტიკარაძემ. „ძალიან სასარგებლო შეხვედრა გვქონდა, სადაც მივიღე განახლებული ინფორმაცია საქართველოს მთავრობის გეგმების შესახებ პანდემიის მართვის კუთხით 2021 წელს. ახლა ყველა ელის მჭიდრო კოორდინაციას ვაქცინაციის გეგმასთან დაკავშირებით. მნიშვნელოვანია ვაქცინაციის განხორციელების მკაფიო გეგმის არსებობა, არამხოლოდ საქართველოსა და აშშ-ში, არამედ მსოფლიოს მასშტაბით, იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნას საზოგადოების უსაფრთხოება და რაც შეიძლება სწრაფად განხორციელდეს ეკონომიკის აღდგენა, თუ სკოლების გახსნა“, - ჯანდაცვის სამინისტროს პრესცენტრის მიერ გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, ამის შესახებ საქართველოში აშშ-ის ელჩმა, კელი ლემანმა განაცხადა.

კორონავირუსის საწინააღმდეგო რომელ ვაქცინაზე მიუწვდებოდა ხელი საქართველოს, დამოკიდებული იყო კოვაქსის პლატფორმის არჩევანზე. „საქართველომ უკვე გადარჩა პირველი 4 მილიონი დოლარი covax პლატფორმაზე. ჩვენ დაკვეთილი გვაქვს 700 ათასი დოზა ვაქცინისა, უფრო სწორედ, 700 ათასი ადამიანის მოცვისთვის ანუ ორჯერ 700 ათასი ცინიდან ორჯერადად კეთდება ვაქცინაცია და ეს სულ ჯდება 17 მილიონ დოლარამდე, პირველი შენატანი საქართველოს შეტანილი აქვს“ - განაცხადა ამირან ბაგჩაშვილმა. დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის გადამდებ

დაავადებათა დეპარტამენტის ხელმძღვანელის სტენი ზანდბერგის განმარტებით, ჯერჯერობით მიმდინარეობს მსჯელობა რისკ-გულების განსაზღვრად. თუმცა, უპირველეს ყოვლისა, ესენი იქნებიან კოვიდის მიმდებარე განვითარების რისკის მქონე ადამიანები. „უპირატესად ხანდაზმულები, ქვეყნების მიხედვით ირჩევა ასაკი, რომლის მერე შეიძლება აირჩიოს ქვეყანამ [თუ ვის აცრის პირველად] თავისი ავადობის სტრუქტურის, მოსახლეობის ასაკობრივი სტრუქტურის მიხედვით. ზოგი ქვეყნისთვის ეს შეიძლება იყოს 70 წელზე ზევით, ზოგისთვის 65 წელს ზემოთ, ზოგი ქვეყნისთვის 60 წელს ზემოთ მოსახლეობისთვის. სასუნთქი სისტემის ქრონიკული დაავადების მქონე პირები ხანდაზმულ ასაკში, ასევე გულ-სისხლძარღვთა სისტემის ქრონიკული დაავადების მქონე პირები ხანდაზმულ ასაკში ითვლებიან ერთ-ერთ პრიორიტეტულ დღეისათვის“, - ამბობს ხათუნა ზანდბერგი.

ცნობილია, რომ საქართველოს, ამ ეტაპზე, აქვს საშუალება დაასანჯობოს მინუს 80 გრადუსზე შესანახი ვაქცინის, ანუ „ფაიზერის“ 200 ათასი დოზა. რაც შეეხება სხვა, დაბალ ტემპერატურაზე შესანახ ვაქცინებს, როგორც პაბუა იმნაძე, დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის დირექტორის მოადგილე ეუბნება რადიო თავისუფლებას, ქვეყანას ასეთი ვაქცინის ანუ „ასტრაზენეკასა“ და „მოდერნას“ მილიონობით დოზის შენახვა შეუძლია.

საქართველოში კოვიდ-19-ის ვაქცინის დაინერგვის ეროვნული გეგმის მიხედვით, ვაქცინისთვის სამიზნე მოსახლეობა და მოცვის ეტაპები ასე გამოიყურება:

1. ჯანდაცვის სექტორის მუშაკები;
2. ხანგრძლივი მოვლის დაწესებულების ბენეფიციარები და პერსონალი;
3. >75 ასაკის პირები;
4. 65-74 ასაკის პირები;
5. ესენციური (ძირითადი სერვისების მიმწოდებლები);
6. 55-64 ასაკის მქონე პირები;
7. 18-54 ასაკის მქონე ქრონიკული დაავადებების მქონე პირები;
8. მოსახლეობის სხვა ჯგუფები;

საქართველოში კოვიდ-19-ის ვაქცინის დაინერგვის ეროვნული გეგმის მიხედვით, შერჩეული ვაქცინის ეფექტურობა და მოსახლეობაში ბუნებრივი იმუნიტეტი (გადატანილი დაავადების შედეგად) განსაზღვრავს იმუნიზაციით მოსახლეობის საჭირო რაოდენობის დაფარვის მაჩვენებელს, რომელსაც ქვეყანამ უნდა მიაღწიოს რომ დაიცვას მოსახლეობა და გახსნას ეკონომიკა, ამიტომ 2021 წლის საორიენტაციო (და ამბიციური) სამიზნე მოზრდილი მოსახლეობის დაახლოებით 60%-ის მოცვა

ვაქცინით. ვაქცინაციისთვის შერჩეული დაწესებულებები: საავადმყოფოები;

*საკუთარი სამედიცინო პერსონალის ასაცრელად;

*მოსახლეობის პრიორიტეტული ჯგუფების ასაცრელად;

*-80°C ვაქცინის შემთხვევაში მოხდება სპეციალურად შერჩეული დაწესებულებების მობილიზაცია;

არსებულ იმუნიზაციის კლინიკები;

*საკუთარი და მიმაგრებული სამედიცინო პერსონალის ასაცრელად;

*პრიორიტეტული ჯგუფების და დანარჩენი მოსახლეობის ასაცრელად;

მოკლიური ბრიტანული: *ხანგრძლივი დაყოვნების დაწესებულებების ბენეფიციარები და მომვლელები;

*ზინაზე მყოფი - არამობილური მოსახლეობის ასაცრელად;

მსნიური ვაქცინაციის ცენტრები - დიდ ქალაქებში;

*პრიორიტეტული მოსახლეობის ჯგუფების ასაცრელად;

*ზოგადი მოსახლეობის ჯგუფების ასაცრელად;

იმუნიზაციის შემდგომ განვითარებულ არასასურველ მოვლენებზე (იმგამ) ზედამხედველობა და მართვა განხორციელდება არსებული სისტემით, რომელსაც ქვეყანა 20 წელზე მეტია იყენებს. სისტემას-დოკუმენტაციას დაემატება შერჩეული ვაქცინის სპეციფიკური ელემენტები და არსებულ რეგულაციებთან ერთად საჭიროების მიხედვით შემუშავებული იქნება დამატებითი რეგულაციები, გაფართოვდება იმუნიზაციის უსაფრთხოების ექსპერტთა ეროვნული კომიტეტი. ამოქმედდება აცრაზე ჩანერის რეგისტრაციის ონლაინ მოდული, აცრების რეგისტრაცია და ანგარიშგება მოხდება უკვე არსებული იმუნიზაციის მართვის ელექტრონული მოდულის საშუალებით, რომელიც 2013 წლიდან გამოიყენება. ვაქცინის მარაგების ეფექტურად სამართავად გამოყენებული იქნება იმუნიზაციის მარაგების მართვის შერჩეული ვაქცინაზე მორგებული ელექტრონული მოდული, ელექტრონული სისტემის მინიმალური მოდიფიცირებით მოხდება: ვაქცინების ლოგისტიკის მონიტორინგი; იმუნიზაციის მომსახურების პროცესის მონიტორინგი, მოცვის მაჩვენებლების კუმულაციური ზრდის მონიტორინგი, მოცვის მაჩვენებლის შედარება დაგეგმილ მაჩვენებელთან, ეპიდემიოლოგიური მონიტორინგის დაგეგმვა და მონიტორინგის დაწესებულება უკვე

არსებული დაავადებათა ზედამხედველობის ერთიანი ელექტრონული სისტემის (დების) საშუალებით, რომელიც უკვე გამოიყენება COVID-19-ის ზედამხედველობის მიზნებისთვის. საქართველოში კოვიდ-19-ის ვაქცინის დაინერგვის ეროვნული გეგმის განხორციელებლად საჭირო ფინანსური რესურსები წინასწარი შეფასებით ასე გამოიყურება: მინიმალური ღირებულება - 64,333,622 მლნ ლარი, მაქსიმალური ღირებულება - 185,190,234 მლნ ლარი.

რამდენად არის მზად ქვეყანა კოვიდ-19-ის ვაქცინის გავრცელების დაწესებულებისთვის?

ამავე გეგმაში აღნიშნულია, რომ მომზადებულია ვაქცინის დაინერგვის დეტალური გეგმა შესაბამისი საკანონმდებლო და ნორმატიული აქტებით. ქვეყანა რეგისტრირებულია კოვაქსის პლატფორმაზე და გადახდილი აქვს პირველი შენატანი 1.4 მილიონ დოზის მისაღებად მოსახლეობის 20%-ისთვის, ქვეყანას აქვს გამართული რუტინული იმუნიზაციის სისტემა შესაბამისი ცივი ჯაჭვით. იმუნიზაციის პროგრამა არის სახელმწიფო პრიორიტეტი: ბოლო 8 წელიწადში იმუნიზაციის ბიუჯეტი ქვეყანაში გაიზარდა დაახლოებით 6-ჯერ და გეგმიური ვაქცინაციისთვის ქვეყანა ყიდულობს მხოლოდ ჯანმრთელობის პრევენციული ბუჯეტი ვაქცინებს.

ბოლო წლებში ქვეყანაში დაინერგა 4 ახალი ვაქცინა და შესაბამისად, რამოდენიმეჯერ გადამზადდა იმუნიზაციის პროგრამის პროვიდერი სამედიცინო დაწესებულებები და ადამიანური რესურსი, ჩამოყალიბდა პარტნიორობა იმუნიზაციის პროგრამასთან დაკავშირებით საერთაშორისო პარტნიორებთან WHO, UNICEF, GAVI, COVAX, WB, USAID, ADB და სხვა.

მომზადდა შუშუნა ყანაშვილი

ვაქცინის მოლოდინში!

კომპანია	III ფაზის მონაწილეები	მონაწილეობის ახალი	მიწოდების საცარაულო დაწყება	შეთანხმებული მიწოდებაზე	სრული მოცულობა	შენახვის ტემპ.	საცარაულო ფასი	კომენტარი
Pfizer (აშშ) და BioNTech (გერმანია)	43,000	მომზადდებიან (>18) და ბავშვები (12-18 წ.)	2020 დეკემბერი	აშშ (100 მლნ დოზა, დამატებით - 500 მლნ.), ევროკავშირი (200 მლნ დოზა), იაპონია (120 მლნ)	1.3 მლრდ. დოზა	-80°C	\$20	საცარაულოდ, 90% ეფექტურობა
Moderna და NIH (აშშ)	30,000	მომზადდებიან (18-55) და ასაკოვნები (>65 წ.)	2021	აშშ (100 მლნ. დოზა), კატარი, კანადა, იაპონია, COVAX	500 მლნ - 1 მლრდ. დოზა	-20°C, 1 კვირა +2+8°C	\$15	კარგი ეფექტი და მისაღები გვერდითი ეფექტები ადრულ ეტაპებზე
AstraZeneca (შვედეთი-ბრიტანეთი) და ოქსფორდის უნივერსიტეტი (ბრიტანეთი)	50,000	მომზადდებიან (18-55) და ასაკოვნები (>55 წ.)	2021 იანვარი	აშშ (300 მლნ. დოზა), ევროკავშირი 400 მლნ დოზა), COVAX	2 მლრდ. დოზა	+2+4°C	\$4-67 (COVAX - \$3)	2-ჯერ შეჩერდა სერიოზული გვერდითი ეფექტის გამო. საცარაულოდ, აქვს კარგი ეფექტი მოზრდილებში და ასაკოვნებში, თან - ამ უკანასკნელებში დაბალი გვერდითი ეფექტები
Novavax (აშშ)	15,000	მომზადდებიან (18-65) და ასაკოვნები (>65 წ.)	2021	აშშ (100 მლნ. დოზა), ავსტრალია (40 მლნ დოზა),	500-600 მლნ. დოზა	+2+8°C	\$167 (COVAX - \$37)	მესამე ფაზა დაგვიანებით დაიწყო
Johnson & Johnson (აშშ)	60,000	მომზადდებიან (18-60) და ასაკოვნები (>60 წ.)	2021	აშშ (100 მლნ. დოზა), ევროკავშირი (200 მლნ დოზა)	1 მლრდ. დოზა	3 თვე +2+8°C, 6 თვე -20°C	\$10	შერჩეული იყო

ვაქცინების არჩევანი და გადამწყვეტილება აუცილებლად უნდა დაეყრდნოს დამაჯერებელ მტკიცებულებებს, როგორც ეფექტურობის, ასევე უსაფრთხოების კუთხით. გარკვეულწილად, ის რომ ჩვენთან ვაქცინების რამდენიმე თვის დაგვიანებით შემოვა, ამ ორივე პარამეტრში უკეთეს გარკვევის დროს გვაძლევს - პირველივე თვეების განმავლობაში გამოჩნდება ახალი ინფორმაციები, რომელიც ინფორმირებული არჩევნის თავისუფლებას გა-

გვიზრდის. რა თქმა უნდა, ვაქცინის მოლოდინი არ ნიშნავს, რომ ჩვენ სიფხიზლე უნდა მოვადუნოთ და პირბადეების ტარებას და დისტანცირების დაცვას თავი დავანებოთ. პირიქით, ახლა გვმართებს განსაკუთრებული მონდომება, რომ ბოლომდე დავიცვათ რეგულაციები იმ მომენტამდე, როცა საქართველოშიც გვექნება ახალი კორონავირუსის წინააღმდეგ ეფექტური ვაქცინაციის შესაძლებლობა. საცარაულოდ, ეს 2021 წლის ზაფხულიდან იქნება შესაძლებელი. ვაქცინების რაოდენობა უკვე 2021 წლის დასაწყისში 300-500 მილიონი დოზა იქნება, და თუ ამის აუცილებლობა იქნება, 2021 წლის ბოლომდე 4-6 მილიარდ დოზას მიაღწევს, ასე რომ მისი დეფიციტი მოსალოდნელი არ არის.

როგორც ამბობენ - იმედი ძალიან კარგია, მაგრამ ზედმეტი აყიტირება ისევე სახიფათოა, როგორც პესიმიზმი და უიმედობა. გავმხნევეთ იმის ცოდნით, რომ 166 ვაქცინის 10 თვიანი ეპოპეა ფინიშის ხაზს უახლოვდება, სადაც სულ ათიოდე ლიდერი შემორჩა. მათი წარმატებების ობიექტური ინფორმაცია მალე გამჭვირვალედ გამოქვეყნდება და კრიტიკულად შეფასდება.

მოვიკრიბოთ სიმშვიდე და შევინარჩუნოთ საზოგადოების ჯანმრთელობა იმ მეთოდებით, რაც ამჟამად გავაჩნია. მანამდე კი, ვისაც ეს გვეხება, გავიკეთოთ გრიპის ვაქცინაცია, ვატაროთ პირბადე, დავიცვათ დისტანცირება. დავიცვათ ჩვენი თავი და ახლობლები. გავუფრთხილდეთ ერთმანეთს! გადარჩენა მხოლოდ სოლიდარობით შეგვიძლია.

დისტანციური სწავლების დადებითი და უარყოფითი მხარეები

პანდემიამ, სხვა მნიშვნელოვან გამოწვევებთან ერთად, საგანმანათლებლო სისტემაშიც ბევრი პრობლემა შექმნა. სკოლებში გაკვეთილები კვლავაც ონლაინ რეჟიმში მიმდინარეობს. ამიტომ, როდის მიუხსნებინან მოსწავლეები საკლასო მერხებს, ეს ეპიდემიოლოგებზეა დამოკიდებული. ჩვენს სამყაროში არაფერი და არავინა იდეალური, უნაკლო, სრულყოფილი. ნებისმიერ ადამიანში, ნებისმიერ მოვლენაში დადებითი გვერდითი მხარეა და უარყოფითი გვერდითი. დღევანდელი სიტუაცია კვლავაც ასეა. მთელი მხარეების გვერდითი ვიწროვითი სუსტ მხარეებსაც. გამონაკლისს ამ მხრივ არ წარმოადგენს არც დისტანციური სწავლება, რომლის ამა თუ იმ ფორმით გამოყენება ჩვენს განათლების სისტემაში დღეს სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი გახდა.

სკოლაში სხვადასხვა ასაკობრივ საფეხურზე, დისტანციური სწავლების სხვადასხვა ფორმების გამოყენების ეფექტიანობა მნიშვნელოვნად იცვლება. ასე, მაგ: ონლაინ გაკვეთილი სკოლის დაწყებით საფეხურზე და სწავლების მეორე და მესამე საფეხურზე სრულიად განსხვავებული შედეგის მომტანი შეიძლება აღმოჩნდეს. შეიძლება ითქვას, რომ განსაკუთრებით მეტი სირთულეები შეინიშნება პირველ-მეორე კლასელებთან ონლაინგაკვეთილების ჩატარების დროს, გამომდინარე ამ ასაკის ბავშვების ასაკობრივ-ფსიქოლოგიური თავისებურებებიდან. სწავლების დაწყებით საფეხურზე ბავშვის აზროვნებას თვალსაჩინო საყრდენი სჭირდება. გარდა ამისა, ადამიანს ამ ასაკის ბავშვი მაშინ აღიქვამს მასთან მყოფად, როცა ხედავს და ელაპარაკება. ალბათ, ყველაზე შეგიძლიათ, როგორ უჭირს პატარას ტელეფონით საუბარი ყველაზე ახლობელ ადამიანთანაც კი, როცა ის მას ვერ ხედავს და ვერ ეხება. თუმცა, იმავე ონლაინგაკვეთილებს სასკოლო სწავლების მეორე და მესამე საფეხურზე ბევრი მოსწავლე დიდი მოწონებით შეხვდა. დისტანციურ სწავლებაზე საუბრისას, მის ძლიერ მხარეებსა და დადებით მომენტებზე ყურადღების გამახვილებასთან ერთად არ შეიძლება გვერდი ავუღებოთ იმას, რაც შეიძლება ერთგვარ დაბრკოლებად მოგვევლინოს აღნიშნული ფორმით სწავლა—სწავლების პროცესში: უპირველეს ყოვლისა, დისტანციური სწავლების დროს არსებობს ერთგვარი ასაკობრივი შეზღუდვები და მისი გამოყენება ნებისმიერი ასაკის ბავშვთან ერთხანრი ეფექტურობით ვერ მოხერხდება; დისტანციური სწავლებისას, დროში შეზღუდულობისა და ხანმოკლე ონლაინგაკვეთილების ჩატარების გამო, შეუძლებელი ხდება იმ სასწავლო პროგრამის სრულყოფილად გაგება, რომლითაც პედაგოგები რეალურ საკლასო გარემოში ხელმძღვანელობდნენ. ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში დისტანციური სწავლების შემსრულებელი საჭირო გახდება სასწავლო პროგრამების სერიოზული მოდიფიცირება;

კომპიუტერულ ტექნიკაზე მიჯაჭვულობის გაძლიერება დისტანციური სწავლების დროს ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს პრობლემად შეიძლება ჩაითვალოს. თუ აქამდე მშობლები კომპიუტერთან გატარებულ საათებსა და წუთებს უთვლიდნენ მიზარდს, ხშირად უთიშავდნენ და უმაღლეს კიდევ კომპიუტერულ ტექნიკას, რომ როგორმე დაეცვათ შვილი ტექნიკის უარყოფითი გავლენისაგან, ახლა თავად მოითხოვენ ბავშვისაგან, რომ ჩართოს კომპიუტერი, დაეხმაროს ონლაინგაკვეთილის, მოამზადოს დაგეგმვები. კომპიუტერული ტექნიკის ასეთი ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში სისტემატური მოხმარება დროთა განმავლობაში აუცილებლად პირობებს უარყოფით ასახვას ბავშვის ფიზიკურ და ფსიქიკურ ჯანმრთელობაზე;

დისტანციური სწავლების ერთ-ერთ სისუსტედ შეიძლება ისიც ჩაითვალოს, რომ სწავლების ეს ფორმა ბავშვის სოციალური, ემოციური და ფიზიკური განვითარებისთვისაც კი შეიძლება სერიოზულ ხელისშემშლელ ფაქტორად მოგვევლინოს, განსაკუთრებით დღეს, როდესაც სოციალური კონტაქტების წრე და ფიზიკური აქტივობის შესაძლებლობა საკმაოდ შეზღუდული გაქვს დღესაც და პატარასაც.

და კიდევ არსებობს საკითხები, რომლებიც დღემდე მოუგარებელია. მათ შორის ის, რომ მოსწავლეების გარკვეულ ნაწილს, დღემდე არ აქვს საშუალება, საგაკვეთილო პროცესში ჩაერთოს. გთავაზობთ, განათლების სისტემის გამომწვევებსა და დისტანციური

სწავლების შესახებ ხშირად დასმულ კითხვებზე პედაგოგთა პასუხებს:

რომელია ის მნიშვნელოვანი გამოწვევები, რომელთა წინაშეც სკოლები დისტანციურმა სწავლებამ დააყენა?

სწავლების პროცესის შეფერხება, ხარისხის გაუარესება, განათლების მიღმა დარჩენილი მოსწავლეები... არ აქვს მნიშვნელობა, რამდენი მოსწავლე დარჩა საგაკვეთილო პროცესის მიღმა. ერთიც რომ იყოს, საშუაარსო და შემამოფთებელი, რადგან ახლა გამოჩნდა, რომ სიღარიბე მნიშვნელოვანი შემადგენელი ბარიერი ყოფილა, რომ განათლების ხელშეწყობა მითია. სკოლები უნდა დაფიქრდნენ ადამიანურ რესურსებზეც: რამდენი მასწავლებელი ფლობს ტექნოლოგიებს. საჭირო გახდა პროგრამებისა და კურიკულუმების მოდიფიკაცია, რესურსების, სასწავლო მეთოდების, მიდგომების გადაჩვენება.

გასული სასწავლო წლის ბოლოს დისტანციურ სწავლებაზე გადასვლა იყო მოლოდინი და შესაბამისად, სკოლები ნაკლებად იყვნენ მზად ამ სიახლისთვის. თუ გაითვალისწინა განათლების სისტემაში და სახელმწიფო არსებული სიტუაცია და თუ მიმართა მეტი რესურსი იმისკენ, რომ 2021 სასწავლო წელს სასწავლო პროცესი უფრო ხარისხიანად წარმართულიყო?

ძალიან მოულოდნელი იყო სკოლებისთვის ვითარების ამგვარი შემოტრიალება, ეს იყო შოკის მსგავსი რეაქცია, ამიტომ, ოღონდ სისტემა არ ჩამოშლილიყო, სახელმწიფომ მასწავლებელს მისცა საშუალება, როგორც უნდა, როგორც ხელმწიფოვდა, იმგვარად წარემართა სასწავლო პროცესი, არ შეზღუდა ერთი რომელიმე პლატფორმით და მასწავლებლებმაც ათვისის: zoom, feed, messenger, facebook-ში შეიქმნა სასწავლო ოთახები... წარმოუდგენლად დიდი მუშაობა გასწია განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემაში, რომელმაც გაართვა და სკოლებს შესთავაზა სასწავლო პლატფორმა Teams, შეიქმნა ყველა მოსწავლისა და მასწავლებლისთვის ელექტრონული ფოსტა, პარალელურად შეიქმნა ყველა კლასისთვის სასწავლო ჯგუფები... სექტემბრიდან კი სკოლების უმრავლესობამ ათვისისა ეს სასწავლო პროგრამა და მუშაობა დასაბამა. გარდა ამისა, ტელე-სკოლა გამოჩნდა ჩვენს სატელევიზიო სივრცეში და გაჩნდა იმის მოლოდინიც, რომ სხვა დროსაც, პანდემიის შემდეგ, ექნებათ ჩვენს მოსწავლეებს კარგი, მათ ინტერესებზე პირველადი სასწავლო სივრცე.

ჩვენ გვაქვს მართალი მაგალითი, რომ მოსწავლეები გარკვეული ნაწილი სასწავლო პროცესში ვერ ერთვება, მათ შორის, გაუმართავი ტექნიკის ან ტექნიკის საერთოდ არქონის გამო. რა უნდა გაკეთებულიყო ამ მიმართულებით, ან უნდა გაკეთდეს მომავალში, რომ მსგავსი გამოწვევებს უფრო მომზადებული შეხედვს სისტემა?

საერთაშორისო კვლევის თანახმად, პანდემიის პირობებში განვითარებული ქვეყნების მოსწავლეთა 20% და განვითარებადი ქვეყნების მოსწავლეთა 68% დარჩა განათლების მიღმა. ეს მრუშე სურათია. თუ სოციალური სიტუაცია არ გამოისწორდება, თუ სიღარიბე არ დაიდევს, ტექნიკური აღჭურვილობის გადაცემა მოსწავლეებისთვის ან ინტერნეტის ყიდვა იქნება კარგი, თუმცა, არა ის ინსტრუმენტი, რომელიც აღმოფხვრის ამ პრობლემებს. სახელმწიფოს შეუძლია შეამსუბუქოს დამგობარობა იმით, რომ სოციალურად დაუცველი მოსწავლეებისთვის ინტერნეტზე გახადოს ხელმისაწვდომი ან ათხოვოს, გადასცეს სკოლის კომპიუტერული ტექნიკა, მაგრამ ეს არ არის საკმარისი. ვალაირთ, რომ სიღარიბე ამუხრუჭებს ადამიანის განვითარებას, მის სრულფასოვან განათლებას, თუნდაც ჩვეულებრივ დროს, პანდემიის გარეშე.

პრობლემა აქვს არა მხოლოდ მოსწავლეების, არამედ მასწავლებლების ნაწილსაც. ძირითადად, რა უქმნის მასწავლებლებს ამ პრობლემებს და როგორ უნდა გადაილახოს ისინი?

მასწავლებლების ნაწილს მაინცა, რომ სრულფასოვანი განათლების მისაცემად ტექნოლოგიები და ელექტრონული, ციფრული რესურსები არ იყო აუცილებელი. მათ მიიჩნევდნენ დამხმარე რესურსებად და ჰქონდათ, გარკვეულწილად, შიშაც ტექნოლოგიებისა, ამიტომ ნაკლებად იყვნენდნენ საგაკვეთილო პროცესში არც იყო მითხოვნილი მოსწავლეების, ადმინისტრაციის

ან მშობლების მხრიდან, რომ მასწავლებელს აუცილებლად გამოეყენებინა ციფრული ტექნოლოგიები სასწავლო პროცესში, ამიტომ მასწავლებელთა გარკვეული ნაწილი აღმოჩნდა გამოწვევის წინაშე. თუმცა უნდა აღვნიშნოთ, რომ პროცესი გაუმჯობესებისკენ წავსდით, მაგრამ მაინც მიიწევს. ახლა მასწავლებლებს სჭირდებათ მხარდაჭერა ტრენინგების, გადამზადების სახით, რომ გაუმჯობესონ თავიანთი უნარები ტექნოლოგიებში.

ჩაუტარდათ თუ არა მასწავლებლებს ონლაინ-ტრენინგები ტექნიკასთან ურთიერთობისა და ონლაინ-გაკვეთილის წარმართვის თავისებურებებთან დაკავშირებით და თუ ჩატარდა, რამდენად ეფექტიანი აღმოჩნდა?

ტრენინგები ტარდება და საკმაოდ ეფექტიანია. მაინც მასწავლებლის მონდომებასა და უნარებზე დამოკიდებული შედეგი, აგრეთვე, როცა საკლასო ოთახებში განახლებდა პროცესი, ტექნოლოგიების გამოყენება უნდა იყოს გარკვეულწილად სავალდებულო, ვინაიდან 21-ე საუკუნის მოსწავლე ითხოვს ამას და წინააღმდეგობა არის მისთვის ერთადერთი სასწავლო რესურსი, უფრო სახალისო რამ უნდა შევთავაზოთ.

რამდენად ხერხდება, რომ ონლაინგაკვეთილი იყოს ინტერაქტიული და მოსწავლე თავისი ცოდნის გამოვლენა ან ცოდნის მიღება მაქსიმალურად შეძლოს?

ყველაფერი ფარდობითია. ესეც მასწავლებლისა და მოსწავლის ურთიერთდამოკიდებულებებზე, უნარებზეა დამოკიდებული. გვიხარავს სასწავლო სივრცეში ჩატარებული ერთგვარიანი, ლექციური სტილის გაკვეთილები და, ამავე დროს, ონლაინსივრცეში ჩატარებული ინტერაქტიული გაკვეთილებიც. მთავარია ეფექტურად დაიგვემოს გაკვეთილები და მასწავლებელმა შექმნას თანამშრომლობითი გარემო.

ვინ უნდა მონიტორინგს ონლაინსწავლების პროცესს?

მონიტორინგს უნდა უწევდეს დირექცია, ვინაიდან დირექტორი არის პასუხისმგებელი სასწავლო პროცესზე, ხარისხიანი გაკვეთილების ჩატარებაზე, მოსწავლეების აკადემიურ დონეზე. მონიტორინგიც გართულდა, თუმცა სხვადასხვა გზით შეიძლება დაკვირვება და შეფასება მიმდინარე პროცესზე, ეს შეიძლება იყოს ონლაინდანსწრება გაკვეთილებზე, მასწავლებელთა თვითშეფასება და მოსწავლეების, მშობლების გამოკითხვა, ინტერვიუები...

ფაქტია, რომ ზოგ მშობლებსაც არ აქვს ის უნარები, რომლებიც საჭიროა პროცესში მისი მაქსიმალურად ჩართვისთვის. რა რეკომენდაციები გექნებათ იქნენ ამ მიმართულებით?

მშობლებს, ჩვენს სიტუაციაში, ბევრს ვერაფერს მოეთხოვთ, ისეც და ისეც მიიმე სოციალური პირობების გამო. ფაქტობრივად, მშობლები ფიზიკურად ვერ არიან შედეგების გვერდით და თუ არიან, შესაძლოა, ვერც ეხმარებოდნენ. საერთოდ, მშობლების ჩართულობას შედეგების სასწავლო პროცესში ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს მათი აკადემიური მოსწრებისთვის. რადგან ეს ხშირად არ ხერხდება, სკოლამ უნდა აიღოს თავზე მშობლების ინფორმირებულობა, ე.წ. მათი პედაგოგიზაცია და მათი ჩართულობის გაზრდაც.

ქალაქის სკოლების პირობებში დისტანციური სწავლება, ინტერნეტზიაცის გათვალისწინებით, შედარებით ნაკლები პრობლემებით მიმდინარეობს. გაცილებით რთულად დგას საკითხი იმ დასახლებულ პუნქტებში, რომლებშიც ინტერნეტის პრობლემაა. გარდა ამისა, პანდემიის გამოწვევებმა ეკონომიკურმა სიტუაციამ უფრო მეტი ადამიანი გახადა გადახდისუნარიანი. რა უნდა ქნას ამ დროს სახელმწიფომ, როგორ შეამციროს რისკი, რათა დისტანციური სწავლებაზე მოსწავლეების მაქსიმალური რაოდენობა მოუწვევდოდეს ხელი?

მალაქმითან რაიონებში, სადაც მოსწავლეთა რაოდენობა მცირეა, შესაძლოა სკოლამ, საკრებულომ „ათხოვოს“ მოსწავლეებს გაკვეთები, შეუძინოს სახელმწიფომ ინტერნეტი ან გარკვეული შეღავათები დაანესოს.

ზიზნის სოციალური პასუხისმგებლობა ჩვენთან ვერაუც ნაკლებად პოპულარულია, მით უფრო, რეგიონებში. ხომ არ გაქვთ დადებითი მაგალითის შესახებ ინფორმაცია?

სამწუხაროდ, არ მაქვს ინფორმაცია. სკოლებს შეუძლიათ ამ მხრივაც გააძლიერონ საქმიანობა და წარმატებულ კურსდამთავრებულებს ან თემში არსებულ მდიდარ ადამიანებს სთხოვონ დახმარება, რომ მათ აიღონ თავზე რომელიმე მოსწავლის პრობლემების მოგვარება.

მრავალი უარყოფითი რამ სდევს დისტანციური სწავლების პროცესს: გავეტყვებ მიჯაჭვული ადამიანები, ნაკლები ფიზიკური აქტივობა, სხვადასხვა დადავლება და ა.შ. დისტანციური სწავლებს გარკვეული ფსიქოლოგიური გამოწვევებიც ახლავს. მაგალითად: საკლასო ოთახში მასწავლებელი და მოსწავლეები ერთმანეთთან სხვების თანდასწრების გარეშე ურთიერთობენ, ვირტუალური გაკვეთილების დროს კი, ხშირ შემთხვევაში, ესტრებიან მშობლები, მასწავლებლის ოჯახის წევრები, ან ოთახი, საიდანაც ერთვებიან, არ არის იზოლირებული და ვერ იქმნება გაკვეთილისთვის შესაბამისი გარემო. უშლის, თუ არა ეს ხელს ხარისხიანი გაკვეთილის ჩატარებას?

არის გარკვეული ხელისშემშლელი პრობლემები, მაგრამ დადებითი და პოზიტორიც ახლავს ამ პროცესს: ოჯახში, მშობელმა აღიარა მასწავლებელი, სკოლა და მათი მნიშვნელობა შეიღობა აღზრდის საქმეში. გარდა ამისა, მათ უკეთ დანიხეს თავიანთი შვილების შესაძლებლობებიც.

რომელი საგნის გაკვეთილების დისტანციურად ჩატარება ყველაზე რთული და ნაკლებეფექტიანია?

არც ერთ საგანს არ/ვერ გამოეყოფი. პრინციპში, ყველა საგნის ჩატარება შეიძლება ონლაინ. თუნდაც - სპორტისა, თავისი ვარჯიშების ჩვენებით, სახალისო ვიდეოგოლების შექმნითა და დემონსტრირებით.

კვლევების შედეგად გამოიკვეთა, რომ საქართველოში მოსწავლეების ცოდნის დონე საკმაოდ დაბალია. ასევე ხშირად კრიტიკულად ფასდება მასწავლებლების მომზადების დონეც. თუ 10-ბალიანი სისტემას ავიღებთ, რამდენი შეიძლება იყოს საქართველოში დისტანციური სწავლებით მიღებული ცოდნის, ასევე - მასწავლებლების მიერ ჩატარებული დისტანციური გაკვეთილებიც საშუალო დონე?

ორივე შემთხვევაში შევასახებდი 5 ქულით. ეს ის ქულაა, რომელიც ადასტურებს, რომ ჩვენ ავითვისეთ ესა თუ ის დისციპლინა, გადავლახეთ ზღვარი, მაგრამ ეს არ არის ხარისხიანი განათლება, რომელიც კონკურენტის პირობებში გავგებინებებს.

მათაშადა
ხათუნა პანაშვილი

პირტუალური სკოლა პანდემიისას

2020 წლის 21 ნოემბრიდან -20 დეკემბრის ჩათვლით ევროკავშირის დელეგაციისა და გერმანიის განვითარების პროგრამის მხარდაჭერით განხორციელდა პროექტი „ვირტუალური საკვირაო სკოლა“ ამ ინიციატივის მთავარი მიზანი იყო ახალგაზრდების გათვითცნობიერება ევროპული ღირებულების შესახებ და ევროპის მსახებ გაბატონებული მითების მსხვერვაში. ასევე პროექტი დაეხმარათ მოსწავლეებს სწორად აღიქვან საკუთარი მოქალაქეობრივი როლი. სამიზნე ჯგუფი იყო: ლატვიის, დედოფლისწყაროს, ყაზბეგის, ქედას, შუახევის, ბორჯომის, თუთრისწყაროს, ახალქალაქისა და ხულოს მუნიციპალიტეტების საჯარო სკოლის უფროსკლასელები.

პროექტი განხორციელდა ვირტუალური ფორმით: ზუმის პლატფორმით.

„ვირტუალური საკვირაო სკოლის“ წევრები მოხარულნი ვართ, რომ საშუალება მოგვეცა ვყოფილიყავით ამ პროექტის მონაწილეები და მოგვესმინა საინტერესო ადამიანებისთვის უმნიშვნელოვანეს საკითხებზე. როგორცაა მაგალითად ევროკავშირისა და საქართველოს შორის ურთიერთობა. ჩვენ გავიგეთ, რომ ეს ძალიან მჭიდრო და პოზიტორი ურთიერთობაა.

მისი მიზანი საქართველოსა და ევროკავშირის შორის პოლიტიკური ასოცირება და ეკონომიკური ინტეგრაციაა. ამ პროცესში მნიშვნელოვანია ჩვენი, აქტიური და მონდომებული ახალგაზრდების მონაწილეობა რეგიონებიდან, რომლებიც მოსახლეობას გაგაცნობთ ევროკავშირთან ასოცირების პროცესში მონაწილეობის სარგებელს.

მოვიცინეთ საინტერესო გამოსვლა მდგრადი განვითარების მიზნების შესახებ, რომელიც საზოგადოების ეკონომიკური განვითარებისა და გარემოს დაცვის ინტერესების გათვალისწინებით უზრუნველყოფს ადამიანის კეთილდღეობას, ცხოვრების დონის ხარისხის ზრდას და მომავალი თაობის უფლებას, ისარგებლონ მაქსიმალურად დაცული ბუნებრივი რესურსებით და გარემოთი.

„საკვირაო სკოლიდან“ ასევე გავიგეთ თუ რამხელა მნიშვნელობა აქვს განათლებას ქვეყნის განვითარებისთვის და რაოდენ მნიშვნელოვანია პროფესიის სწორად არჩევა, საკუთარი უნარების, ინტერესების და ღირებულებების გათვალისწინებით. ის რომ ევროკავშირში არსებობს მთელი რიგი სწავლისა და მობილობის შესაძლებლობები.

პერსონალური ტრენინგები გვესაუბრნენ

ჯანსაღი ცხოვრების წესზე და მის მნიშვნელობაზე ზოგადად ცხოვრებაში და განსაკუთრებით დღევანდელ დღეს, როცა მთელი მსოფლიო ვდგავართ უდიდესი პანდემიის, ცოცხალ-19-ის პირისპირ.

მოვიცინეთ, რომ ევროკავშირისთვის გენდერული თანასწორობა და ქალთა გაძლიერება უმნიშვნელოვანესი ფასეულობებია და „ქალებისა და გოგონების მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ ეფექტიანი ბრძოლა ევროკავშირის მხრიდან ქართველებისთვის განუვლი დამხმარების ნაწილია.“

გავიგეთ, რომ დიდებოდა უპირველესად იდეის რწმენა და მისი სხვებისთვის გაზიარების უნარია. გვესაუბრნენ მედიის გავლენაზე სახელმწიფოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკაში, რომ ევროკავშირი თავისუფალი მედიის დამცველი და მხარდამჭერია. ამ პროექტის წარმატებულ მონაწილეებს შორის არიან:

ბაჩინ რინბი - ფინალი, პირველი ადგილი (გიორგი ხუციშვილი, ანი ფიროსმანიშვილი, ვაკო ვარდიაშვილი, თამარ ხარხელიანი, თამუნა ნანობაშვილი). ფოტოკონკურსში მარია მხეიძე (პირველი ადგილი)
მსაბუნსი მონაწილეები - ანა ბუჩუკური (მეორე ადგილი)

რე ადგილი)

ყველაზე აქტიური მონაწილე დასახელებულია გიორგი ხუციშვილი, რომელიც თვითონ აკეთებდა ყოველი დღის შესახებ მიმოხილვას. ყველაზე აქტიური და პასუხისმგებელი მონაწილეებია, რომლებიც თავის თავზე იღებდნენ ხშირად დავალებებს. ესენი იყვნენ ჯაბა ჯამასპიშვილი და თამარ ხარხელიანი..

„ვირტუალური საკვირაო სკოლა“ დაგვეხმარა მოგველო მეტი ცოდნა და გამოცდილება, რაც დაგვეხმარება გავხდეთ აქტიური მოქალაქეები და ჩვერთოთ სამოქალაქო საქმიანობებში. ამ პროექტმა მეტი ახალი ურთიერთობა მოგვითანა და გუნდური მუშაობა გვასწავლა.

დიდი გაცხადი გვიწვდა გადავუხადოთ ჩვენი გუნდის ხელმძღვანელს, ძალბატონ ნონა ტოქიაშვილს, რომელმაც ხელი შეგვიძინა, რომ ამ პროექტის აქტიური მონაწილეები ვყოფილიყავით.

მარიამ სამუშაშვილი
„ვირტუალური საკვირაო სკოლის“ მონაწილე, სსიპ ქ. დედოფლისწყაროს N1 საჯარო სკოლის მეთვრამეტე კლასის მოსწავლე

ლეილა მანაბაძე-თეთვაძე

ჩვენო ძვირფასო ლეილა, შესრულდა სამი წელი, რაც დაგვტოვე და ვანისევენ სხვა სამყაროში. ადამიანი, როდესაც სიკეთით სავსეა და კარგ მთა-მომავლობას დატოვებს ამ ქვეყანაზე, ის ყოველთვის იმარჯვებს სიკვდილზე. შენ სიკვდილმა ვერ დაგამარცხა, რადგან ამ სამყაროში დატოვე შენი შექმნილი მტკიცე ოჯახი. სოფელ სამრეკლოში ხელმძღვანელ ორგანოებში მუშაობის რვა წლის მანძილზე ბევრი სასიკეთო საქმე გაქვს გაკეთებული. მრავალი ახალგაზრდა დააოჯახე, სოფელში ბევრ ოჯახს მიეცა კონფლიქტი მოუგვარე. სიცოცხლის ბოლო წლებში, პედაგოგიური მოღვაწეობისას, მრავალი ახალგაზრდა აღზარდე და მიეცი ცხოვრების საგზური. შენ აღზარდე და ცხოვრების გზაზე გაიყვანე შვილები, რომლებმაც შექმნეს სანიშნო ოჯახები და წარმატებით პრობოვნა ქვეყნის სასიკეთოდ. დიდი წვლილი მიგიძღვის სამი შვილიშვილის აღზრდაში. მათაც შექმნეს ოჯახები და ზრდიან შვილებს ყოველგვარი დახმარების გარეშე. შენი შვილთაშვილებიდან ორნი პირველი და მეორე კლასის მოსწავლეები არიან, ხოლო მესამე ზურციო, წელს ნაჯე სკოლაში. შენ, როგორც ტრადიციების მიმდევარს, გაგიხარებოდა, რომ შეგვეცინა მეექვსე შვილთაშვილი, რომელიც ატარებს შენი მეუღლის სახელს. პატარა შალვა უკვე ორწლიანზე-ვრისაა. ძნელია, როცა ოჯახი, შენი სახით კარგავს ერთგულ მეუღლეს, ძვირფას მშობელ დედას და საყვარელ ბებოს. ალბათ ესეც ცხოვრების კანონზომიერებაა. ჩვენი ოჯახის თითოეული წევრი არასოდეს დაივიწყებს შენს ამბავს. მუდამ ემახსოვრები და პატივს მიაგებს შენს ხსოვნას. ნათელში იყოს შენი სული, ილოცე ჩვენთვის.

შენი ოჯახი

ცისანა მჭედლიშვილი-ქადაგიძე

უკვე ორმოცი დღე გავიდა, რაც მარადისობაში გადაინაცვლე, ჩემო კოლეგა, ძვირფასო და სულიერო მეგობარო, ჩემო ტკბილო, ერთგულო და საყვარელო ადამიანო. კოვიდ-19-მა იმსხვერპლა შენი სიცოცხლე. ასაკის მიუხედავად, სიცოცხლის ხალისი არასოდეს დაგიკარგავს. გვაძინებდები შენს გარშემო მყოფებსაც. შენს სანახავად გამარჯვებდით თითქმის ყოველ კვირა გამოვდიოდი, რადგან შენთან ურთიერთობა ჩემთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი იყო. ბევრი გვექონდა მოსაგონარი, ტკივილისა თუ სიხარულის გასაზიარებელი, ჩვენ ხომ მთელი შეგნებული ცხოვრება ერთად გავიარეთ, ვმეგობრობდით ოჯახებით. ახლა კი ნახვედი და შენსკენ მომავალი გზა გაქრა, მხოლოდ მოგონებები დამრჩა. თვალწინ მიდგახარ მაღალი, ტანადი, მომღიმარი სახის, დახვეწილი გემოვნებით ჩაცმული, მთელი სკოლაში შენი ხმა ისმოდა, ხმა, ყველასგან განსხვავებული, სულ ალერსი რომ იყო მასში ჩაქსოვილი. შენი დეკლამატორული ნიჭით ხიბლავდი ყველას. შენი მიერ ჩატარებული ღონისძიებები გამორჩეული იყო და იზოლდნი გურამშვილთან ერთად, რომელმაც უფრო ადრე დაგვეწყვიტა გული, არაჩვეულებრივ სანახაობებს აწყობდით როგორც თემატურად, ასევე ვიზუალურად. არაერთი შეხვედრა ჩარჩათ მესხიერებაში საზუამოდ შენს გამოზრდილ თაობებს, მათ მშობლებს და კოლეგებს, რომლებიც მუდამ აღიარებდნენ შენს პედაგოგიურ ნიჭს და ნოვატორულ ხასიათს. შენს გაკვეთილებს ადგილობრივ ხელმძღვანელობასთან ერთად, ხშირად ესწრებოდნენ განათლების სამინისტროს და დახვედრების ინსტიტუტიდან ჩამოსული სპეციალისტები, რომლებიც ერთხმად აღიარებდნენ შენს გამორჩეულ ხედვას პედაგოგიკაში. ამიტომაც მოგნიჭა მეთოდისტიკის ნოდები. დაუთვლელია შენს მიერ მოპოვებული დიპლომები, სიგელები და მაძლობები მასწავლებელთა რესპუბლიკურ კონფერენციებზე. მაგრამ ყველაფერს აქვს დასასრული და, ჯანმრთელობის გაუარესების გამო, შენც დატოვე სკოლა. გრანდიოზული გაცილება მოგიწყვეთ, მოგეფერეთ კოლეგები, სცენაზე კი შენი ყოფილი კლასი „გრიანობდა“ ლექსებითა და სიტყვებით, შენი ხელი აშკარად ეტყობოდათ. თვალზე ცრემლმორეულმა საკუთარი ლექსი წაიკითხე, გამოემშვიდობე შენს საყვარელ სკოლას და თან გაიყოლე დიდი სიყვარული და პატივისცემა. რაიონშიც დაგიფასა შენი ღვაწლი და დედოფლისწყაროს საპატრიო მოქალაქის ნოდება მოგანიჭა, რაც ასე გეამაყებოდა. თუმცა, აქტიური მოქალაქის ცხოვრება არ შეგიწყვეტია, მუდამ მონაწილეობდი რაიონში გამართულ ღონისძიებებში, როგორც საპატრიო მოწვეული სტუმარი და შენგან წარმოთქმული ლექსით თუ სიტყვით სხვა შროსა და ელფერს აძლევდი მას. ამიტომ ემახსოვრები დიდხანს შენს ხალხს და კეთილად მოგიგონებს მუდამ. გულდასაწყვეტი და მტკივნეულია, რომ ასეთმა ხმაურისა, რომანტიული ბუნების ადამიანმა, ასე უხმაუროდ, დამშვიდობების გარეშე დატოვე ეს ქვეყანა, მსოფლიო პანდემიიდან გამომდინარე. მხოლოდ შვილმა, კახა ქადაგიძემ დაგიტარა მღუღარე ცრემლით და რამოდენიმე მეგობართან ერთად, მიგაბარა მინას მეუღლის, შოველი ქადაგიძის გვერდით. 7 დეკემბერი, შენი ამქვეყნიდან ნასვლის დღე, გაუნებელი ტკივილით სავსე იქნება ჩემთვის, ჩემო მეგობარო. ორმოცი დღე გავიდა. შენ, ალბათ, უკვე წარსდექი უფლის წინაშე და შენი ღირსეული ადგილი დაიკავე მის საუფლოში, ნათელში იყავ. ამ წერილით მინდა, ერთხელ კიდევ გაეახსენო შენი თავი საზოგადოებას, დაგეშვიდობო და გითხრა, რომ შენ მუდამ იქნები ჩემს ხსოვნაში და მომენატრები.

ნათელა პოპიაშვილი, სოფელი გამარჯვება.

მეუღლე სპირიდონი, შვილები: ქეთინო, ნათია, თამუნა, სოლომონი, ნინო პოპიაშვილები, სიძეები: გოგიტა მიქაუტაძე, ზურაბ წყარუაშვილი, გოგიტა ხიზანიშვილი, ვალერი მანგოშვილი, შვილიშვილები: რომანი, ლუკა, თომა მიქაუტაძეები, ნანიკო, ნიკოლოზ წყარუაშვილები, საბა, ლაშა, კახი ხიზანიშვილები, გეგა, დათა, ანიტა მანგოშვილები იუნყებიან

მანანა (ლოლო) ბილიაშვილი-პოპიაშვილის გარდაცვალებას. დაიკრძალა 30.01.2021 წელს, ქ.დედოფლისწყაროში.

მშები: გელა, ვაჟა, რძლები: ეთერი, ნონა, ძმისშვილები: ანა, ლევანი, დათო ბილიაშვილები ოჯახებით იუნყებიან მანანა (ლოლო) ბილიაშვილი - პოპიაშვილის გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ მის ოჯახს.

უახლოესი მეგობლები: ციციხო ლეკაშვილი, ნანა გოზალიძეშვილი, ნათელა იაკობიძეშვილი იუნყებიან მანანა (ლოლო) ბილიაშვილი - პოპიაშვილის გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ მის ოჯახს.

ნათელა ბილიაშვილის ოჯახი იუნყება ლოლო (მანანა) ბილიაშვილის გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

დედოფლისწყაროს ევდომილის ქუჩის მცხოვრებნი იუნყებიან მანანა (ლოლო) ბილიაშვილი - პოპიაშვილის გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ მის ოჯახს.

სსიპ „აისი“-ს დედოფლისწყაროს ფილიალის თანამშრომლები სამძიმარს უცხადებენ ნათია პოპიაშვილის დედის ლოლო (მანანა) ბილიაშვილი-პოპიაშვილის გარდაცვალების გამო.

ზეიმა ყაჭაშვილი და მიმოზა გოგილაშვილი ოჯახით თანაუგრძნობენ სპირიდონ პოპიაშვილის ოჯახს მანანა (ლოლო) ბილიაშვილი - პოპიაშვილის გარდაცვალების გამო.

ეთერ ფიცხელაური, გოდერიძე, გია აბულაშვილები ოჯახით მწუხარებით იუნყებიან მამიდაშვილის ბურამ ფიცხელაურის გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უცხადებენ მეუღლეს თინა მხეიძეს, შვილებს: კახა, ნინო, მაია და მინდია ფიცხელაურებს.

სსიპ კოლეჯი „აისი“-ს დედოფლისწყაროს ფილიალის თანამშრომლები სამძიმარს უცხადებენ თეა ქორთიევას მამის ბურამ ქორთიევის გარდაცვალების გამო.

მონატრება

მაკა (მარიეტა) ოთარის ას ყოჩიაშვილი

40 დღე გავიდა, რაც ჩვენს გვერდით აღარ ხარ შვილო, დედა მოგიკვდეს. დედას სიხარულო, დედას სიცოცხლე, ამბობენ ხოლმე, დრო მკურნალიაო, მაგრამ რაც დრო გადის, შენი გულდამწვარი დედისთვის უფრო მტკივნეული ხდება შენი მონატრება. ოთახში რომ შევიდვიარ წმინდა სანთელს გინთებ და თვალებით გეძებ, სად ხარ შვილო. ერთ ოთახში ვინეკით, ტკივილი რომ დაგეწყებოდა დედა სწრაფად გიკეთებდა ნემსს, რომ დაგწყნარებოდა, მაგრამ მაინც ეს ვერავი დაავადება თავს რომ არ განებებდა, მეტყვიდი...დე, სხვა ნემსიც გამიკეთე რომელიც კარგია, რომ აღარ ამტკიცდესო. როგორ გინდოდა სიცოცხლე, შენს მეგობრებთან გახარება, მაგრამ დაინვას ბედისწერა, ტანკვით და ტკივილებით ნამართვა შენი თავი უკურნებელმა სენმა. 32 წელი გავიდა პირველი ოპერაციიდან, მის მერე დაავადვართ ექიმებთან, მაგრამ დედამ სიცოცხლე ვერ შეგინარჩუნა, ტკივილებს ვეღარ გაუძელი შვილო და 45 წლის ასაკში წამიხვედი ამ ქვეყნიდან. დედა მოგიკვდეს შენი ტკივილები და ტანჯვა, დედას თავში, რომ უტრიალებს, დედას სიცოცხლე აღარ უნდა. ამ ახალ წელს ვეღარ ვიქციეთ ერთად, დედას რომ დაელოცა შენი თავი. ბედობის დღეს მამამ წამართვა შენი თავი და თავისთან წაგიყვანა. ჩემო სიკეთით სავსე შვილო, ჩემო უწყინარო, ყველა გენანებოდა, ყველასთან სიკეთეს თესდი, არავისი წყენა შენ არ იცოდი, თუ ვინმე განწყენებდა საპასუხოს არ ეტყვიდი, შენს გულში იტრიალებდი და ტირილს იწყებდი. ექიმებსაც როგორ შეაყვარე თავი, სადაც მიგიყვანდი ჩვენი კარგი გოგო „მაკუნია“ მოგივიდაო. უბედურ დედას უზომოდ ენატრები. შენი გიორგი ოთახში ვერ შედის, სიყვარულით რომ გივილიდა და გეხუტებოდა. ენატრები შენს ძმას გოგიტას და ძმისშვილებს, ოთიკოს და ლანას ძალიან რომ გიყვარდა ორივე. ენატრები ყველას ვისაც შენი თავი უყვარდა. შენს ოჯახში გინდოდა გახარება, მაგრამ ვაი, რომ ვერ გაიხარე შვილო, ყოველი დღე გინთებ წმინდა სანთელს და ელოცულობ შენი სულის უკვდავებისთვის. გენაცვალავ დედა, შვილო, შე ისლა დამრჩენია ერთთვის ვილოცო, როდის მოვალ შენთან, ჩაგიკარავს დედა გულში და მუდამ ისევ ერთად ვიყენეთ ორნი. უფალს ვთხოვ სასუფეველი დაუშვიდროს შენს სულს.

შენი გულდასაწყვეტი დედა შენი გიორგი, ძმა და ძმისშვილები.

ზაზა პოპიაშვილი

მაგიდაზე, შენი სურათების წინ დანთებული სანთლების ციმციმს და საკმევლის სუნს შენთან ვატან მონატრებას, სიყვარულს, ამბორს და ცრემლიანი თვალებით გეუბნები: „გილოცავ დაბადების 42 წლის-თავს იმქვეყნად, ზეცაში შვილო. მოდის ჩემთვის ყოფილი სანატრელი სასიხარულო 4 თებერვალი, ცრემლითა და მწუხარებით შეცვლილი. შენი წასვლით დატოვებულ ტკივილს ვერც 15 წელმა უშველა, შვილო. ისევ ისე მტკივა, ისევ ისე მენატრები და მიყვარხარ, ჩემო ზაზა. უზომოდ სულის ტკივილია უშენობა, ჩემო კეთილო, ალალო, სიცოცხლეზე და ცოლ-შვილზე გულდასწყვეტილო, 27 წლისად დარჩენილი შვილო.

ყველაფერი უფლის ნებაა, ჩვენ ვერაფერს შევცვლით, მისი რწმენით ვახერხებ ამ გაუსაძლისი დღეების გატანას, შენს სახეს და სითბოს ვეძებ შენს შვილში, რომელიც ძალიან გავს. მახსენდება ჩვენი ერთად ყოფნის 27 წელი, მახსენდება ის უმნიშვნელო დეტალებიც კი, რომელსაც ადრე მნიშვნელობას არ ვანიჭებდი. დედა მოგიკვდეს, ჩემო ზაზა. უშენობა ჩემი სხეულიდან ამოგლეჯილი გულია, რომელიც შენთან ერთად გაჩერდა. განა შეიძლება დრომ უმკურნალოს დედის გულს? ასე რად გაგივმეტა ცხოვრებამ შვილო. მინდა კიდევ ერთხელ ძლიერად ჩაგიკრა გულში, მოგეფერო, ვიგრძნო შენი გულის ფეთქვა, შენი სითბო და სიყვარული. მინდა დაგიკოცნო ლამაზი თვალები, მიყვარხარ, ტკივილამდე მიყვარხარ ჩემო სიცოცხლე. სიცოცხლის ბედი არ გქონია თორემ, სიყვარულის ნიჭი კი მოგქცა დღერთან. უზომოდ გიყვარდა შენი ოჯახი, შენი საყვარელი ნათია და ქალიშვილი ლიკა. ლიკა უკვე დიდი გოგოა, 19 წლის არის შვილო. ხშირად მოვდივართ შენს საფლავზე და ჩუმად გესაუბრება. იმქვეყნად დალოცე და დაეხმარე შვილო.

ჩემო ზაზა, ჩემო ძვირფასო, შენს სურათთან და საფლავთან სანთელი და საკმეველი არ ჩამქრალა, ლოცვები და ფსალმუნები არ შემწყვდარა. მაგრამ ჩემო ზაზა, სიცოცხლე და სიხარული ჩაგვიქრა შენს მშობლებს, ცოლ-შვილს და ერთადერთ ძმას გოგიტას. ჩაიფერვლა და ქარს გაჰყვა ჩვენს გულში ყველა იმედი და ოცნება, მაგრამ მაძლობა უფალს, რომ ძალას მაძლევს და ამ საშინელ ტკივილს და მწუხარებას რწმენით და ლოცვით მიმსუბუქებს. ჩემი მწარედ დაღვრილი ცრემლები ტვირთად მოგეფინოს ცათა სასუფეველში. დმერთო, სამოთხის პატარა ადგილი დაუთმე ჩემს ზაზას, რათა განისვენოს იქ, სადაც მართალი განისვენებენ.

შენი ოჯახი

ოთარ ბაცაცაშვილი

ოთარ, ჩვენი საყვარელო ძამიკო, 40 დღეა, რაც შენს საყვარელ, საოცნებო ქვეყანაში განისვენებ. დასანანია, რომ ცოცხალს არ გედირსა აქ ჩამოსვლა. ცხარე ცრემლით დაგტირთა. ციციხო და მირაზ ბაცაცაშვილები ოჯახებში.

გაზეთ „შირაქის“ რედაქციის თანამშრომლები თანაგრძნობას უცხადებენ მაკა სულაშვილს დედის სალომი ბურაშვილის გარდაცვალების გამო.

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერიისა და საკრებულოს თანამშრომლები თანაგრძნობას უცხადებენ მაკა სულაშვილს დედის სალომი ბურაშვილის გარდაცვალების გამო.

დედოფლისწყაროს მუნიციპალური ბიბლიოთეკის მოქმედი და ყოფილი თანამშრომლები იუნყებიან ლილი მსათოხიშვილი - ლავიაშვილის გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ ვანო და ეკა ლავიაშვილებს.

რა შეცდომას უშვებენ COVID-19 გადატანილები?

კორონავირუსის გადატანის შემდეგ, განსაკუთრებით ახალგაზრდები, გართულებების თავიდან ასაცილებლად, უნდა მოერიდონ (დროებით) ინტენსიურ ფიზიკურ ვარჯიშს.

ფიტნესის მოყვარულთა ერთ-ერთი სერიოზული შეცდომაა სურვილი, დაიბრუნონ ის მაჩვენებლები, რაც დაავადებამდე ჰქონდათ, რის შედეგადაც ბევრი ადამიანი საკუთარ ორგანიზმს ზედმეტ დატვირთვას ანიჭებს.

ვირუსული ინფექციის გადატანის შემდეგ, ადამიანის იმუნიტეტი ჯერ კიდევ დაუსტებულა და ორგანიზმს დროებით არ შეუძლია დიდი დატვირთვის მიღება. ბევრი დაავადების შემდეგ, ცდილობს დაიბრუნოს სპორტული ფორმა და ამისთვის მაქსიმალურ ძალისხმევას არ იშურებს, რაც დიდი შეცდომაა.

ავადმყოფობის დროს ჯანმრთელი უჯრედები ხარჯავენ მეტი რაოდენობის ენერჯიას, ამიტომ დიდი ფიზიკური დატვირთვისას, ორგანიზმს შეიძლება მისი მარაგი არ ეყოს. ანთებითი რეაქციის დროს წარმოიქმნება განსაკუთრებული ნივთიერებები, რომლებიც მთელი ძალებით ცდილობენ პროცესის იზოლაციას. ამიტომ ფიზიკური აქტივობის პიკს დაავადების გადატანის შემდეგ ორგანიზმი თანდათანობით უნდა დაუბრუნდეს.

მერაბ ნინიძე უცხოურ ფილმში

ფილმი „The Courier“ მერაბ ნინიძის, ბენედიქტ კამბერბეტჩის, რეჟივლ ბროს-ნანისა და ჯესი ბაკლის მონაწილეობით, ნამდვილ ამბავზეა დაფუძნებული. ესაა ჯაშუშური თრილერი, რომლის გმირი გრევილ ვინი (ბენედიქტ კამბერბეტჩის შესრულებით) ისტორიის ერთ-ერთ უდიდეს საერთაშორისო კონფლიქტშია გახვეული. ბრიტანული MI6-სა და CIA-ს ოპერატიული ინფორმაციით, ის საიდუმლოდ თანამშრომლობს საბჭოთა ოფიცერთან (მერაბ ნინიძის შესრულებით). IMDB-ის ინფორმაციით, ფილმი საერთაშორისო კინოთეატრებში 19 მარტიდან გამოჩნდება.

The Courier-ში შესრულებული როლისთვის, მერაბ ნინიძე ბრიტანული დამოუკიდებელი კინოდაჯილდოება BIFA-ს ნომინაციაზეა წარდგენილი მეორეხარისხოვანი როლის შესრულებისათვის. BIFA-ს შედეგები 2021 წლის თებერვალში გახდება ცნობილი. ფილმი, მერაბ ნინიძისა და ბენედიქტ კამბერბეტჩის მონაწილეობით, 19 მარტიდან გამოვა. მერაბ ნინიძე, ამ როლისთვის, BIFA-ს ნომინაციაზე წარადგინეს.

„ჩვენი დროის აღამიანები“

საზოგადოება „აგაზარის“ მიერ გამოკითხა დედოფლისწყაროს ალბილოზი მოსახლეობა. გამოკითხვის შედეგად ნომინაციაში „ჩვენი დროის აღამიანები“ გამოვლინდნენ: პირველი ოცეული ნომინაციაში: „სიკათე, ძველმოქმედა, სიყვარული“ გამოვლინდნენ:

- ნუგზარ ალუღიშვილი- ფერმერი;
- ნიკოლოზ ბენიანიძე-ფერმერი;
- ბაჰან გონაშვილი- ფერმერი;
- ვაჟა გონაშვილი-ფერმერი;
- გოდარდი გონაშვილი- მენარმე;
- თინათინ გონაშვილი- ფერმერი;
- სოსო თივაშაძე- ფერმერი;

- ზურაბ თითქვაძე-ფერმერი;
- ელგუჯა თითქვაძე-ბიზნესმენი;
- ელიზბარ იმარლიშვილი-ფერმერი;
- თინათინ იაკობიშვილი-ფერმერი;
- ზაინალ მოლაბაძე-მენარმე;
- ვანო ნატროშვილი-ექიმი;
- აბოთანილ ლუკაშვილი-ფერმერი;
- ბელა ნატროშვილი-ფერმერი;
- აკაკი ოზაშვილი-ფერმერი;
- ვაჟა ოზაშვილი- მენარმე;
- მერაბ რობინაშვილი- ფერმერი;
- ბივი ღვინიაშვილი-ფერმერი;
- სვთისო ცისკარაული- ფერმერი.

როდის არ ვლინდება ვირუსი?

დაავადების პირველ სტადიაზე, სიმპტომების არარსებობის შემთხვევაშიც კი, ვირუსი მრავლდება, ხოლო მისი მტარებელი ინფექციის გამავრცელებელია. ადამიანების 40% ვირუსს იღებს უსიმპტომო მტარებლებისაგან. პირველი სტადიის დასრულების შემდეგ, იწყება მეორე სტადია, სადაც სიმპტომები უკვე თვალსაჩინოა. თუმცა გარკვეული რაოდენობის ადამიანებს დაავადება პირველი სტადიის იქით აღარ უვითარდებათ.

პირველ სტადიაზე ვირუსის დათრგუნვა ხდება ინტერფერონების ხარჯზე, რომელიც ქმნის ორგანიზმის ბუნებრივ დაცვას. მან შეიძლება დაამარცხოვოს შეჭრილი ვირუსი, ისე, რომ არ გამოიქყვანოს ანტისხეულები. ამიტომ ანტისხეულებზე ანალიზი კორონავირუსით დაავადებულ ადამიანში შეიძლება იყოს უარყოფითი. მეორე ფაზაზე ვლინდება სიმპტომები: ტემპერატურა, ხველა, ქოშინი. ამ სტადიაში ვირუსი ჯერ კიდევ მრავლდება. სწორედ ამ დროსაა საჭირო ანტივირუსული პრეპარატების გამოყენება, რასაც ითვალისწინებს COVID-19-ის თერაპია.

უ ლ ი ს ა ვ ი ნ ე !

უ ა ლ ვ ა თ ი თ ვ ა ქ ე ს !

ძვირფასო შალვა, გულწრფელი სიყვარულით და პატივისცემით გილოცავთ საიუბილეო 85 წლისთავს. კვლავაც სიმხნევეს, ჯანმრთელობას და დიდხანს სიცოცხლეს გისურვებთ. თქვენს მიერ განვლილი ხანგრძლივი ცხოვრების გზა არის მშრომელი, განსწავლული, კეთილშობილი და ბედნიერი კაცის გზა, მიუხედავად უამრავი წინააღმდეგობისა და სიმართლისა, რომელიც გადალახეთ თქვენი მიზანსწრაფულობითა და სიმართლით.

თქვენი ღვაწლი რაიონის სოფლის მეურნეობის განვითარებაში დიდად და დასაფასებელია. ამასთან, გაზარდეთ კარგი შვილები და ხარობით შეილიმვილებსა და შვილთაშვილებში. დასანანია, რომ გვერდს აღარ გიმშვენებთ და ჩვეული ერთგულებით უღელს არ გიმბარებთ თქვენი მეუღლე, ქალბატონი ლეილა, მაგრამ ცხოვრება გრძელდება. ამიტომ, დატკბით ცხოვრებით და გაიხარეთ თქვენს დიდ და კარგ ოჯახთან ერთად. წლებს არ შეუშინდეთ და არ დაემორჩილოთ!

ლალი გომორიშვილი, ჯიმი, ბია და ლია ალუღიშვილები

სათუნა აგაძეს! გოდარდი გონაშვილს! ინგა შიოლაშვილს! ნანა ჭიჭინაძეს!

ჩვენ სახელოვან თანამემამულეებს, მნიშვნელოვან ასოციაციის გამგეობის წევრებს გილოცავთ საქართველოს მასშტაბით 2020 წლის საუკეთესო ადამიანის ნოდების მიწიჭვას და გიძღვნით ირაკლი აბაშიძის ლექსის ამონარიდს:

„მხოლოდ დიდება თქვენს გზა-სავალზე მხოლოდ დიდება დაგბედებოდეთ“ ...

პატივისცემით,
ვაჟა მაგალიაშვილი და თამაზ კობახიძე

ყურადღება!

ძვირფასო მკითხველო, 2021 წლისთვის იწყება გაზეთ „შირაპის“ გამოწერა. გაზეთის ღირებულება ერთი წლით 20 ლარია (ნახევარი წლით, 6 თვე-10 ლარი). ჩვენ ფასის მომატებისგან ძალიან დიდი ხნის განმავლობაში ვიკავებდით თავს. პანდემიამ ყველაფერს თავისი კვალი დაამჩნია, მათ შორის ჩვენც აღმოგჩნდით. საგრძნობლად გაძვირდა სასტამბო მომსახურება და გაზეთის ბეჭდვა. ამიტომ, გაზეთის რედაქცია იძულებული გახდა ასეთი ნაბიჯი გადაედგა. იმედი გვაქვს, ფასის მცირედი ზრდა გავლენას არ მოახდენს და თქვენ კვლავ დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის ერთადერთი მედია საშუალების ერთგული მკითხველი დარჩებით.

პატივისცემით,
გაზეთ „შირაპის“ რედაქცია

ამინდი

დედოფლისწყარო

ორშაბათი 01.02 დღე	სამშაბათი 02.02 ღამე	ოთხშაბათი 03.02 დღე	ხუთშაბათი 04.02 ღამე	პარასკევი 05.02 დღე	შაბათი 06.02 ღამე	კვირა 07.02 დღე	ღამე
12°	-4°	14°	-2°	14°	0°	13°	1°
12°	1°	11°	1°	12°	0°		

გამომცემელი შპს „შირაპი“ დირექტორი ინგა შიოლაშვილი რედაქტორი ნაირა გორაშვილი-პოპიაშვილი წერილში მოყვანილ ფაქტებსა და ციფრებს პასუხს ავებს ავტორი.	სარედაქციო კოლეგია: ქაქუცა ხანაშვილი (ჟურნალისტი); ხათუნა ბენაშვილი (კორექტორი); ელზა ხარაშვილი (სტილისტ-მენეჯერი); ნათია გოსტაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჯანაშვილი (ოფის-მენეჯერი); მზინა ქნაძე (დისტრიბუტორი); გაზეთი აიწყო და დაკაბადონდა „შირაპის“ კომპიუტერულ ბაზაზე. ყოველკვირეული გამოცემა იბეჭდება შ.პ.ს „კოლორ პრესის“ სტამბაში.	REDACCIIS MSAMRTIA: ქალაქი დედოფლისწყარო, ფიროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 22-87; 598 72-18-72 (დირექტორი) 591-97-73-26 (რედაქტორი)	რეგისტრირებულია დედოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.
--	--	---	--